

## 4<sup>ο</sup> Γυμνάσιο Κοζάνης

Οι παλιοί /ες  
αρθρογράφοι  
του σχολείου  
μας

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ

2012-  
2021

Ξεφυλλίστε και διαβάστε τα άρθρα που περιλαμβάνονται στο pdf! Ανακαλύψτε τα θέματα που απασχολούσαν τους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετείχαν στην προσπάθεια δημιουργίας σχολικής εφημερίδας για το 4ο Γυμνάσιο Κοζάνης τα σχολικά έτη 2012 - 2021! Ανακαλύψτε και τους / τις εκπαιδευτικούς που πρωτοστάτησαν και συνέβαλαν καθοριστικά στην υλοποίηση αυτής της προσπάθειας!

**Αφιέρωμα**

**Παρασκευή 1 Οκτωβρίου 2021**

---

Γ ... όπως Γυναίκα

### **Γράφει η Θεοδώρα Γεωρμαλίδου Γ1**

*«Η ελευθερία δεν είναι μια φιλοσοφία, ούτε καν μια ιδέα: είναι ένα κίνημα της συνείδησης, που μας οδηγεί, σε συγκεκριμένες στιγμές να προφέρουμε δύο λέξεις: Ναι ή Όχι». Κάπως έτσι είναι και ο κόσμος μας. «Ελεύθερος στην επιλογή του Ναι ή του Όχι». Και με βάση αυτή την επιλογή ελευθερίας που συνήθως μας προσφέρεται, ξεπηδάν νέες «κοινωνικές φωτιές», που στο τέλος θα κάψουν και εμάς. Ο άνθρωπος, ως γνωστόν, είναι κοινωνικό ον, όπως λέει και ο Αριστοτέλης. Ένα ον που ανάβει τις δικιές του φωτιές στην κοινωνία. Είτε κυριολεκτικά, είτε μεταφορικά, τα αποτελέσματα είναι το ίδιο δυσμενή και στις δύο περιπτώσεις. Η κοινωνία μας μαθαίνει να ζει μέσα από αυτές τις αναζωπυρώσεις. Συνεχώς νέα προβλήματα βγαίνουν στην επιφάνεια, που ήταν κρυμμένα κάτω από το αόρατο πέπλο που τα σκέπαζε. Μάλλον έφτασε η στιγμή να βγουν στη γαλάζια επιφάνεια. Σπάνε τα δεσμά και τις αλυσίδες, τους κανόνες και τα ρητά, τα φυσιολογικά και τα υπερρεαλιστικά.*

*«Εκείνο το καλοκαίρι του '21, θα λένε κάποτε, το καλοκαίρι του γυναικείου αίματος, το καλοκαίρι του βίαιου θανάτου από το χέρι του ανδρός, από το όπλο του ερωτικού συντρόφου. Εκείνο το καλοκαίρι τις έριχναν στα βράχια, τις έπνιγαν στα ίδια τους τα σπίτια, τις πυροβολούσαν στα μαγαζιά. Γυναίκες νέες και μεγάλες, κορίτσια, μαμάδες και ερωμένες. Σώματα σπασμένα. Το καλοκαίρι της θραύσης του γυναικείου φύλου». Νομίζω πως αυτό το κομμάτι από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι αρκετό για να καταλάβουμε τι μας προμηνύει η συνέχεια.*

Καλό θα ήταν να πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Στην Ελλάδα, εδώ και αιώνες, επικρατεί ο όρος πατριαρχία. Είναι ένα κοινωνικό σύστημα, σύμφωνα με το οποίο ο άνδρας ασκεί την εξουσία σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Αυτό το φαινόμενο φαίνεται να υποχωρεί σε σχετικά μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια - βέβαια αυτό δε σημαίνει πως εξαλείφθηκε και τελείως. Συνήθως βασίζεται στην αντίληψη ότι ο καθένας και η καθεμία ανήκει σε κάποιον. Όμως πρέπει να καταλάβουμε ότι δεν ανήκουμε σε κανέναν παρά μόνο στον ίδιο μας τον εαυτό. Ως γνωστόν τέτοιου είδους συμβουλές περνάνε σαν λόγια του αέρα και η σημασία τους χάνεται κάπου στο άπειρο, χωρίς επιστροφή. Μάλλον πρέπει να κάνουμε ένα ταξιδάκι και να αναζητήσουμε ό,τι άπειρο υπάρχει στο μυαλό μας και να το επαναφέρουμε στη ζωή.

Σεξισμός. Όλοι λίγο πολύ γνωρίζουμε τι σημαίνει. Είναι μια συμπεριφορά που στηρίζεται σε μια πεποίθηση υποτίμησης. Μέσα σε αυτή ίσως να χωράνε και οι διακρίσεις στον τομέα της εργασίας και τα κοινωνικά στερεότυπα που παρελαύνουν σαν σε διάσημη παρέλαση. Σεξισμός δεν υπάρχει μόνο εις βάρος της γυναίκας, αλλά και του άντρα. Απλά τις περισσότερες φορές μένει κάτω από το προαναφερόμενο αόρατο πέπλο. Το να μην δακρύζουν και να μην κλαίνε νομίζω πως είναι από τα πιο γνωστά παραδείγματα που μας καλλιεργούν οι ίδιοι μας οι γονείς. Δεν τους καταδικάζω, μην ανησυχείτε. Κάποιος άλλος τους το έμαθε και αυτούς... Όλοι κάνουν λάθη. Αλλά το μέλλον μπορεί να υποσχεθεί πολλά. Ο τομέας της εργασίας είναι μια καθημερινή ασχολία, την οποία καλλιεργούμε χρόνια και χρόνια. Υπάρχουν και οι εξαιρέσεις, αλλά όλοι έχουμε καταπιαστεί με κάτι. Ίσως και παραπάνω από τα μισά χρόνια της ηλικίας μας. Ο άσχημος διαχωρισμός και η υποτίμηση θεωρώ πως απλώς υποβιβάζει το άτομο το οποίο τα ασκεί, παρά τον εργαζόμενο ή την εργαζόμενη. Προφανώς και έχει αντίκτυπο στον ίδιο τον αποδέκτη, αλλά ηθικά και εμβαθύνοντας σε αυτό μπορεί αργότερα να κάνει την ξαφνική και επίσημη εμφάνιση του στο μέλλον μέχρι και στο δικαστήριο. Ποτέ δεν ξέρουμε τις κρυφές υποσχέσεις του μέλλοντος.

Έπειτα είναι και τα κοινωνικά στερεότυπα. Το να αρχίσουμε να τα απαριθμούμε και να τα καταδικάζουμε λέγοντας τι είναι σωστό και τι όχι το θεωρώ άσκοπο. Ο καθένας μας τρέφει έστω ένα ίχνος κριτικής σκέψης που μπορεί να ξεχωρίσει το καλό από το κακό. Πέφτει στην ευθύνη του καθενός μας. Ας ελπίσουμε πως αυτή η ευθύνη δεν θα είναι multiple choice και τυχαία, όπως στις εξετάσεις.

- Τώρα πλέον ήρθε και η ώρα του δύσκολου. Βία και γυναικοκτονία – μέχρι και το word δεν αναγνωρίζει τη λέξη. Ένα εύλογο θέμα τον τελευταίο καιρό, με μια καταθλιπτική άνοδο του φαινομένου. Δεν προτιμώ να χρησιμοποιώ το επίθετο «καταθλιπτική», αλλά μάλλον χρειάστηκε - δυστυχώς ή και ευτυχώς. Ο όρος γυναικοκτονία είναι δύσκολος να ερμηνευτεί, να κατανοηθεί και να χωρέσει στο ανθρώπινο μυαλό. Ίσως και να χωράει, αλλά ο εγωισμός στήνει γερό τείχος για τυχόν εισβολή του. Τα λεξικά και το διαδίκτυο μάλλον προετοιμάζουν την κατεδάφιση του. Όσο και να το ψάξει κάποιος, η δικαιοσύνη δεν υπάρχει. Το να αφαιρείς τη ζωή κάποιου είναι ένα από τα σοβαρότερα εγκλήματα που μπορεί κάποιος να διαπράξει. Το να αφαιρείς τη ζωή κάποιου ή κάποιου λόγω της έμφυλης βίας που μπορεί να τρέφεις μέσα σου είναι υπεράνω σχολίων. Κάτι σαν την προαναφερθείσα δικαιοσύνη. Νομίζω πως εμείς οι άνθρωποι κατά βάθος είμαστε πολύ άθλια όντα. Τα χειρότερα από αυτά που περιέγραψε ο αγαπημένος μας Αριστοτέλης. Συνήθως σε αυτά τα εγκλήματα από πίσω κρύβεται καλά και η βία. Είτε ενδοοικογενειακή, πολλές φορές και σωματική, σε «πιο ελαφριά» μορφή λεκτική και ψυχολογική. Είμαστε συνηθισμένοι πλέον στο άκουσμα αυτών των κρουσμάτων. Οι μορφές της βίας είναι πολλές και απ' ό,τι δείχνουν τα πράγματα και κολλητικές. Σαν τον κορωνοϊό. Τι σύμπτωση, γιατί ως βασική δικαιολογία χρησιμοποιούμε την καραντίνα. Ότι αυτή φταίει για τη σύγχυση των ανθρώπων και για την ψυχολογική τους κατάσταση. Ας αναλογιστούμε και κάτι ακόμα. Αν δεν ήταν η καραντίνα, δηλαδή τι; Πού θα επιρρίπταμε τις ευθύνες; Αφήστε, μην κουράζεστε - θα απαντήσω εγώ. Σίγουρα κάπου αλλού. Μετά θα πηγαίναμε στους «διττούς κανόνες περί ηθικής». Δηλαδή στα κοινωνικά στερεότυπα με μια πιο εξεζητημένη μορφή. Σαφώς και η καραντίνα συνέβαλε λίγο πολύ στην τρέλα του καθενός μας, αλλά δεν μπορούμε να λέμε «η καραντίνα, μωρέ,

μας έχει τρελάνει όλους, γι' αυτό και όλα αυτά τα εγκλήματα» ή «ήταν η κακιά η ώρα». Συγγνώμη, αλλά εγώ αυτό το θεωρώ απαράδεκτη δικαιολογία. Και το κακό είναι πως το λέμε και εμείς οι ίδιοι, χωρίς να έχουμε τη δύναμη να παραδεχτούμε πως η έμφυλη βία κρύβεται παντού. Η βία ευρύτερα. Μας γίνεται τόσο μεγάλη πλύση εγκεφάλου, που ξεχνάμε πως είμαστε άνθρωποι. Χάνουμε και τη λίγη ενσυναίσθηση που έχουμε. Οι άνθρωποι, απ' ό,τι φαίνεται, ξεπέρασαν την έννοια του ορισμού του αγαπημένου μας Αριστοτέλη...

*«Εκείνο το καλοκαίρι του '21, θα λένε κάποτε, το καλοκαίρι του γυναικείου αίματος, το καλοκαίρι του βίαιου θανάτου από το χέρι του αντρός, από το όπλο του ερωτικού συντρόφου. Εκείνο το καλοκαίρι τις γυναίκες τις έριχναν στα βράχια, τις έπνιγαν στα σπίτια, τις πυροβολούσαν στα μαγαζιά. Γυναίκες νέες και μεγάλες, κορίτσια, μανάδες, ερωμένες. Σώματα σπασμένα. Το καλοκαίρι της θραύσης του γυναικείου σώματος. Εκείνο το καλοκαίρι, λοιπόν, σε εκείνη τη χώρα, αντί να βουλιάξουν στη θλίψη ή τον θυμό, αντί να σκάσουν για μια στιγμή στα παράθυρα της τηλεόρασης, αντί να βυθιστούν όλοι στη σιωπή ή να συζητάνε πώς θα σταματήσει το κακό, τι θα κάνουν στα σχολεία και στα δικαστήρια και στη Βουλή και παντού, κάθονταν κι άκουγαν κάποιους να λένε "δεν είναι σωστός ο όρος γυναικοκτονία"...»*

Ένας λόγος για το καλοκαίρι

Γράφει η Θεοδώρα Γεωρμαλίδου Γ1

*Γυρίσαμε πάλι στο φθινόπωρο, το καλοκαίρι*

*σαν ένα τετράδιο που μας κούρασε*

*γράφοντας μένει*

*γεμάτο διαγραφές αφηρημένα σχέδια*

Γιώργος Σεφέρης

Σεπτέμβριος. Πότε κιόλας; Δεν κατάλαβα ποτέ τον χρόνο του καλοκαιριού και των διαγωνισμάτων. Θα μένουν πάντα ρητορικά ερωτήματα. Ο καιρός ήδη άρχισε να μας κάνει την εισαγωγή στο φθινοπωριάτικο κλίμα. Οι καύσωνες και οι ζέστες των προηγούμενων εβδομάδων, πλέον άφαντες με τρομερή επιδεικτικότητα. Ο σχολιασμός του κήπου, περιττός πλέον.

*Γύρω απ' την ολοπράσινη επιτυχία των φύλλων  
οι πεταλούδες ζουν μεγάλες περιπέτειες*

Οδυσσέας Ελύτης

Διάφορες αποχρώσεις του πράσινου, που σου δίνουν την έμπνευση πίνακα. Αλλά προτιμώ να το αγνοήσω και να πέσω στα καλοκαιρινά ακόμη σεντόνια του κρεβατιού μου. Την προηγούμενη εβδομάδα εντυπωσιακά και γαλάζια σαν αυτά στο τραγούδι της Αρλέτας και τώρα σε μια από τις πολλές αποχρώσεις του κήπου και ένα αφηρημένο σχέδιο καρπουζιού στο μαξιλάρι μου με μια ασήμαντη από μακριά μελισσούλα.

Οι νύχτες, παρόλο που είναι δροσερές, δε με αποτρέπουν από τις επισκέψεις και τις παρεμβάσεις μου σε αυτές. Στον ουρανό μόνο, αδιάφορη και βέβαιη, ταξιδεύει η Μεγάλη Άρκτος. Η μυρωδιά του γιασεμιού διαχέεται σε διάφορες κατευθύνσεις με οδηγό της το κρύο αεράκι. Μια σιωπή, γεμάτη ένταση, ακολούθησε τη σημερινή απρόσιτη νύχτα. Ο πρώτος ήλιος και ο πρωινός αέρας μού έκαναν την πρώτη επίθεση. Η απόφαση για την πρωινή βόλτα δεν αποδείχτηκε και η καλύτερη. Δεν ήταν ιδιαίτερα ευχάριστα, αλλά

μπορούσε έστω αυτό το λίγο να σου προσφέρει ένα στίγμα χαράς. Γυρνώντας στο σπίτι, αυτή η κάποια ζέστη του φαινόταν ειδυλλιακή. Άνοιξα την τηλεόραση μετά από ένα μήνα περίπου και χάζεψα τα παιδικά της προηγούμενης ηλικίας, σαν χτες. Με πήρε τόσο πολύ ο ύπνος, που έκανα ένα διάλειμμα από τον «πολιτισμό» και τις συνεχείς πληροφορίες.

Άρχισα να νοσταλγώ ένα παρελθοντικό πλέον καλοκαίρι. Αυτές τις λίγες νύχτες, που βγαίναμε με τα χαβανέζικα πουκάμισα μας και πηγαίναμε στις παιδικές χαρές. Ακούγαμε μουσική. Μπορεί και να φωνάζαμε. Εκείνα τα βράδια που τρέχαμε στους άδειους δρόμους. Χωρίς να υπολογίζουμε ποιος μας βλέπει και ποιος όχι. Γελούσαμε! Ναι, γελούσαμε! Είχαμε ξεχάσει ποιοι είμαστε και επικεντρωθήκαμε στο πώς νιώθουμε. Ο χρόνος άλλωστε δεν είναι για να περνάει, αλλά για να τον ζεις.

Ο χειμώνας θα μας ξανασκοτώσει. Οι επτά ζωές της γάτας

Ο χειμώνας θα μας ξανασκοτώσει. Οι επτά ζωές της γάτας λιγοστεύουν όλο και πιο πολύ. Μπορεί και να τελειώσαν, χωρίς να θέλουμε να το παραδεχτούμε. Και τώρα μόλις που απέχουμε μονοψήφιος μέρες από το «ασφαλές» άνοιγμα των σχολείων. Νομίζω πως θέλω να ανοίξουν. Ίσως, γιατί δεν πρόλαβα να τελειοποιήσω την ετυμολογία: *γυμνάσιο*. Δεν έχω ανάμεικτα συναισθήματα, όπως όλοι λένε. Θα ήταν βλακεία να το έλεγα μόνο και μόνο για να φανεί λογοτεχνικό. Θέλω να ανοίξουν! Καλές και οι βραδινές περιπέτειες και οι εξορμήσεις, αλλά όλα τα ωραία τελειώνουν. Άλλωστε γι' αυτό και είναι ωραία. Γιατί η ζωή τους είναι σύντομη.

Με τη βοήθεια του καιρού, μετά από δύο μήνες κατάφερα να πιάσω μολύβι ζωγραφικής. Στην αρχή ζωγράφισα αφηρημένες γραμμές. Χωρίς αιτία. Μετά γεννήθηκε η Αφροδίτη της Μήλου. Αναγεννησιακή - όπως μου μοιάζει. Μια ανάμειξη, μεταξύ Μποττιτσέλλι και αρχαίας Ελλάδας. Με τα καλαίσθητα και λεπτομερώς σκαλισμένα μάρμαρα να αποπνέουν από μόνα τους έναν σεβασμό. Άσχετα με την ιστορία των αιώνων που κουβαλάνε. Να βγαίνει από τους αφρούς της θάλασσας, σαν να μην είναι κάτι εξωπραγματικό. Όχι, δεν μου φαινόταν πως ήταν. Αντιθέτως, μέσα σε αυτή τη ζωγραφιά βλέπω διαφόρων ειδών νοήματα - δεν τα καταλαβαίνω, αλλά τα βλέπω.

Οι τρεις προσωποποιημένοι μου κάκτοι: η Σερενάτα, ο Διονυσάκος και η Κλημεντίνη έχουν μεγαλώσει τόσο, που ούτε καν το πρόσεξα. Οι τρεις τους ήταν οι φίλοι μου μέσα στην τηλεκπαίδευση. Όταν βαριόμουν, τους μιλούσα, τους πότιζα, τους έβαζα και μουσική. Γενικότερα, αυτές οι ώρες έχουν ήδη χαραχτεί στο DNA και την υπόλοιπη ζωή τους. Ίσως και στη δική μας. Τουλάχιστον, ελπίζω πως η παρέα μεταξύ μας δε θα μεγαλώσει κατακόρυφα σαν την περασμένη χρονιά...

*Διαπλέοντας την κόκκινη νύχτα* - όπως ήταν ο τίτλος ενός άρθρου που διάβασα πρόσφατα - η σημερινή μου βραδιά τελειώνει με λίγους στίχους που εμπνεύστηκα μέσα στο καλοκαίρι...

*Εκεί που η θάλασσα*

συναντάει τους βράχους  
και εκεί που οι γλάροι γίνονται ένα  
με τον γαλάζιο ουρανό  
τα κάτασπρα σύννεφα  
συγκρούονται μετωπικά  
με τις κάμερες των ανθρώπων.  
Ναι, η θάλασσα αγαπάει τον βράχο.  
Θα ζήσουν μαζί.

## "Greeklish ή Γκρίκλις"

### Γράφει η Θεοδώρα Γεωρμπαλίδου B1

Η σύγχρονη γλωσσική μάστιγα. Και μόνο το διάβασμα αυτών των τεσσάρων λέξεων μάς παραπέμπει πού αλλού; Στους παράγοντες που συντελούν στην αλλοίωση της γλώσσας μας, που, κατά βάση, ποιοι είναι; Τα greeklish και τα emoji, ή αλλιώς τα λεγόμενα «χειροποίητα σύμβολα», που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και όχι μόνο. Μια νέα «μόδα», που εμφανίστηκε πριν από κάποια χρόνια και ήρθε να δώσει διέξοδο στις δυσκολίες των νεότερων - αν όχι και των ενηλίκων - στο θέμα της σύνταξης και της ορθογραφίας των λέξεων. Ένα φαινόμενο γνωστό και ως «γλωσσική αποικιοποίηση». Με λίγα λόγια, η ουσιαστική αντικατάσταση της γλώσσας μας. Οι περισσότεροι το θεωρούν κάτι τελείως ακίνδυνο. Είναι πραγματικά όμως; Έχουμε μπει ποτέ στη διαδικασία να σκεφτούμε ποιοι και πόσοι κίνδυνοι ελλοχεύουν πίσω από τη σχετικά εύχρηστη αυτή γλώσσα;

Η ψηφιακή γλώσσα συμβάλλει στη διάβρωση της ελληνικής γλώσσας, πλήττοντας ένα βασικό στοιχείο της, το αλφάβητο. Αντικαθιστώντας τους ελληνικούς χαρακτήρες με λατινικούς δημιουργείται η προαναφερόμενη «γλωσσική αποικιοποίηση», δηλαδή μια μορφή άλωσης της ελληνικής γλώσσας από την αγγλική. Έτσι, οι Έλληνες χρήστες εξοικειώνονται με τους χαρακτήρες της αγγλικής, κάτι που τους απομακρύνει από τα αντίστοιχα σύμβολα της ελληνικής. Περισσότερη επίδραση παρατηρείται στους μικρότερους σε ηλικία χρήστες του διαδικτύου, αφού η εξοικείωσή τους με τους λατινικούς χαρακτήρες δημιουργεί το λεγόμενο «κυρίαρχο γλωσσικό πρότυπο». Κάπως έτσι είναι και με τα σκιστάκια των emoji. Αποτυπώνοντας τις ίδιες τις διαθέσεις μας με ένα ψηφιακό σκίτσο, αλλοιώνουμε την προσπάθεια σκέψης, αλλά και τη διατύπωσή της με τις ευρέως χρησιμοποιούμενες ελληνικές λέξεις και εκφράσεις.

Επιπλέον, η χρήση των greeklish επιδρά αρνητικά και στη σωστή εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Άλλωστε, η ψηφιακή αυτή γλώσσα μορφολογικά είναι αρκετά εύκολη και μεταβαλλόμενη. Κάπως έτσι, φαίνεται να υπάρχουν επιπτώσεις στη σωστή γραφή των λέξεων της ελληνικής γλώσσας, κυριαρχώντας για άλλη μια φορά στις μικρότερες ηλικίες, όπου παρατηρείται σωρεία λαθών στην ορθογραφία. Το γεγονός ότι η ψηφιακή γλώσσα επιτρέπει τη γραφή των λέξεων με διαφορετικούς τρόπους απομακρύνει τους μικρούς σε ηλικία χρήστες από τον ορθό κανόνα των λέξεων, αφού μπορούν να μεταφέρουν την ψηφιακή μεταγραφή και στον γραπτό λόγο τους αργότερα.

Στον οπτικό τομέα τώρα, τα κείμενα και τα μηνύματά μας γίνονται δυσανάγνωστα, δημιουργώντας έτσι στους αποδέκτες τους ένα περιβάλλον που μπορεί να οδηγήσει μέχρι



και σε σύγχυση. Επίσης, οι λέξεις μας παίρνουν μια πολύ πιο σύντομη και εύκολη μορφή, υποβαθμίζοντας έτσι και το ίδιο μας το λεξιλόγιο. Αρκετοί γλωσσολόγοι μάλιστα έχουν εκφέρει άποψη επί του θέματος τονίζοντας πως τα greeklish είναι ο καλύτερος δρόμος αποξένωσης από την εικόνα της λέξης και της ίδιας της γλώσσας.

Όπως βλέπουμε, αυτή η νέα τάση μάλλον παραπέμπει στον κίνδυνο της αλλοίωσης της γλώσσας παρά στη χρονική μας εξυπηρέτηση. Καλό είναι - κατά την άποψη μου - να αποφεύγεται η χρήση της. Όχι μόνο για τους προαναφερόμενους λόγους, αλλά για τον σκοπό της ίδιας της διατήρησης της γλώσσας μας στις επόμενες γενιές. Όσο περίεργο και να ακούγεται, το πλήγμα αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα που ούτε εμείς οι ίδιοι δεν περιμένουμε. Άλλωστε, έχουμε μια πανέμορφη γλώσσα με άπλετη ποικιλία στη διάθεση μας! Γιατί να μην την αξιοποιήσουμε αναλόγως, όπως ακριβώς μας προσφέρεται με τις απεριόριστες δυνατότητές της!

## Πολύπτυχα βιβλία

Γράφει η Γεωρμπαλίδου Θεοδώρα

Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού βιβλίου. Μια ημέρα πολυδιάστατη. Μια ημέρα με πολλά μηνύματα ταυτόχρονα. Πολλά μηνύματα με παγκόσμιες αξίες. Μήπως ένα βιβλίο κρύβει διαφορετικά νοήματα από εκείνα που φανερώνουν οι λέξεις του; Μάλλον τα βιβλία δεν είναι και τόσο χάσιμο χρόνου, όπως κάποιος θα έλεγε σήμερα. Τα βιβλία παίζουν καθοριστικό ρόλο στις ζωές μας. Είναι τόσο έμμεση η παρεμβολή τους που τις περισσότερες φορές δεν το καταλαβαίνουμε. Στην ουσία φωτίζει όλες τις πτυχές της ζωής. Το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Καταγεγραμμένα γεγονότα, ιστορικά συγγράμματα του παρελθόντος, ακόμα και οι σύγχρονες καταγραφές είναι μάρτυρες του παρελθόντος και των σημερινών δεδομένων, αλλά και προάγγελοι του μέλλοντος.

Έχουμε αναρωτηθεί ποτέ τι επαφή έχουμε με τα βιβλία; Ή παραμένει ένα ρητορικό ερώτημα; Ίσως στις μέρες μας είναι λίγο δύσκολο κάποιος να έχει καλή επαφή μαζί τους. Όλη αυτή η τεχνολογία που μας επιβάλλεται καθημερινά ωθεί στη φθορά αυτής της σχέσης. Μια φθορά, η οποία μας ωθεί στην παραπληροφόρηση, την απουσία κριτικής σκέψης, ίσως ακόμα και τη φθορά της ίδιας της γλώσσας. Τι κακοποίηση, αλήθεια, θα μπορούσε να υποστεί ο λόγος; Θα ήταν μια βασική απορία πολλών. Κακοποίηση γραμματικά, αλλά και αισθητικά. Αισθητικά, με την έννοια της ορθογραφίας. Γραμματικά, συνήθως είμαστε επηρεασμένοι από τα καθημερινά μας μέσα, είτε είναι κοινωνικής δικτύωσης ή ό,τι άλλο. Μέσα από εκεί προβάλλονται «πρότυπα» λόγου που μπορεί ακόμα να αγγίζουν και τα όρια της αθλιότητας. Συνήθως, αν κάποιος παρακολουθεί τηλεόραση και ο παρουσιαστής ή το κεντρικό πρόσωπο χρησιμοποιεί λάθος γραμματική ή ακόμα και λέξεις, ο αποδέκτης θα αφομοιώσει αυτό που άκουσε, με αποτέλεσμα να το θυμάται και να το αναπαράγει με λάθος τρόπο. Αυτό το φαινόμενο είναι πιο σύνηθες στα παιδιά που είναι ηλικιακά μικρότερα και δεν είναι ακόμα καλοί γνώστες της γλώσσας. Μέσα από τα βιβλία αποφεύγεται αυτό. Σίγουρα δεν είναι όλα τα βιβλία αλάνθαστα ή γραμματικά πρότυπα, αλλά αυτό το φαινόμενο είναι περιορισμένο ανάμεσα τους. Επίσης υπάρχει και το θέμα της ορθογραφίας. Αυτό είναι φαινόμενο του γραπτού λόγου. Όπως καταλαβαίνουμε τα βιβλία συμβάλλουν και σε αυτό - στα σωστά «πρότυπα» λόγου, που θα μας ακολουθούν πάντα. Επίσης επηρεάζουν και το λεξιλόγιό μας, διευρύνοντάς το. Μέσα από τα βιβλία αφομοιώνουμε λέξεις που μπορεί εκείνη τη στιγμή να μην το συνειδητοποιούμε, όμως μετά ακόμη και στην καθημερινή μας ζωή μιλάμε με πιο εξειδικευμένες λέξεις. Βέβαια αυτό ποικίλλει ανάλογα με τα βιβλία που επιλέγουμε.

Ας περάσουμε σε κάτι πιο ανάλαφρο. Βιβλία και ψυχαγωγία. Για πολλούς, όχι και τόσο συνώνυμες λέξεις. Κι όμως! Μέσα από την παρέα των βιβλίων ανακαλύπτουμε τις περισσότερες φορές έναν ευαίσθητο, θα έλεγα, εαυτό. Έναν εαυτό που ποτέ δεν είχαμε φανταστεί πως έχουμε. Πρωταγωνιστικό ρόλο τώρα πλέον παίρνει η φαντασία. Ένα

στοιχείο ασυναγώνιστο. Κάπου εκεί αφηνόμαστε ελεύθεροι από τα δεσμά των σκέψεων και χανόμαστε στον λαβύρινθο του μυαλού μας και της φαντασίας. Είναι εκπληκτικό πώς μπορούν οι σκέψεις μας σε συνδυασμό με τη φαντασία και το περιεχόμενο του βιβλίου να έχουν αυτή τη σπάνια συνοχή. Βέβαια, να μην παραλείψουμε και τα εικονογραφημένα βιβλία. Εκεί το βιβλίο αποτυπώνει ένα δείγμα της φαντασίας κάποιου άλλου. Τότε μπορεί να περιοριστούμε στα πλαίσια εκείνης της φαντασίας, αλλά ποιος ορίζει όρια στη φαντασία ή ακόμα και στην έμπνευση! Άλλωστε, η λογοτεχνία είναι ο ισχυρότερος πολέμιος της πληκτικής και πεζής πραγματικότητας. Επίσης τα βιβλία αποτέλεσαν και ακόμα αποτελούν πολύ καλούς συντρόφους στην καραντίνα που δυστυχώς ακόμα διανύουμε. Όλο αυτό το διάστημα του επιβαλλόμενου εγκλεισμού ήταν μια καλή ευκαιρία να ανακαλύψουμε νέες ασχολίες και ενδιαφέροντα. Γιατί όχι να μην συμπεριλάβουμε και αυτή την ασχολία!

Όπως διαπιστώνουμε, τα βιβλία έχουν ικανότητες που από το μέγεθος και το υλικό τους δεν τούς φαίνεται! Επηρεάζουν τόσο την εξωτερική μας ζωή, όσο και την εσωτερική μας. Εκεί που ακόμα και εμείς οι ίδιοι δειλιάζουμε να πλησιάσουμε. Τα βιβλία διατηρούν αυτή την «αιώνια φιλία» με τις «αιώνιες αναμνήσεις», οπότε ας δώσουμε μία ευκαιρία σε αυτή τη μέρα και ας την αξιοποιήσουμε με τους καλύτερους και πιο προσιτούς τρόπους!

*Cause I'm pretty when I cry...*

**Γράφει η Θεοδώρα Γεωρμαλίδου B1**

*Cause I'm pretty when I cry...* παίζει το τραγούδι της Lana. Το ακούω και συμφωνώ μαζί του, όχι με το όμορφο, με το κλάμα. Τα δάκρυα αρχίζουν να κάνουν αιφνιδιαστικά την εμφάνισή τους στα μάτια μου και τους επιτρέπω την ...έξοδο, να κυλήσουν. Σκέφτομαι, γιατί να το κάνω αυτό στον εαυτό μου; ...Γιατί, γιατί που θα μείνουν αναπάντητα. Που δεν πρόκειται να αποκαλυφθούν ποτέ.

Κάθομαι μπροστά στην μπαλκονόπορτα και βλέπω τον θλιβερό καιρό να με παροτρύνει στο mood του. Δεν αντιστέκομαι. Τον αφήνω να με παρασύρει. Κάποιες φορές νιώθω αδύναμη να κάνω τα πάντα. Προσπαθώ να αποφύγω αυτές τις σκέψεις και σηκώνομαι και παίρνω το βιβλίο μου. Χάνομαι μέσα του. Κάθε φορά που διαβάζω βιβλία χάνω την επικοινωνία με το περιβάλλον και δημιουργώ τον δικό μου κόσμο. Κάποιες φορές ξεχνιέμαι σε αυτόν και αργά θυμάμαι να γυρίσω στην πραγματικότητα. Μου αρέσει όλο αυτό που πλάθω. Είναι μόνο για εμένα. Μέσα εκεί δεν υπάρχουν προβλήματα και χάλια συναισθήματα. Τώρα το ρεπερτόριό μου αλλάζει mood:

*Sometimes it feels like I've got war in my mind,*

*I want to get off, but I keep riding the ride*

*I never really noticed that I have to decide*

*to play someone's game or live my own life.*

Τραγουδάω τους στίχους αυτή τη φορά με περισσότερη διάθεση. Τα δάκρυα στέγνωσαν στα μάγουλά μου άδοξα. Η playlist μου συνεχίζει να παίζει τα δικά της και αντίστοιχα εγώ σκέφτομαι τα δικά μου. Οι μέρες μου κυλάνε βαρετά και μονότονα. Δεν υπάρχει ενδιαφέρον πλέον. Έχω χάσει το νόημα της μέρας.

Όσο για αυτή την ηλίθια τηλεκπαίδευση δεν μπορώ να πω κάτι. Ψυχρές και απαίσιες ώρες. Απλά είμαστε από το πρωί μέχρι το μεσημέρι σε έναν υπολογιστή. Τι το ωραίο; Τα εικονικά κουτάκια με τα ονοματεπώνυμά μας υπάρχουν σε κάθε μάθημα και μονίμως βλέπουμε ένα γκρι πράγμα. Πρώτη φορά θέλω να γυρίσω στο σχολείο τόσο πολύ! Θέλω να ξανακάτσω στην καρέκλα μου, να δω τους συμμαθητές μου και τους καθηγητές μου - για να είμαι τελείως ειλικρινής μου έχει λείψει λιγάκι και η ...βιβλιοθήκη. Δεν αντέχω άλλο με όλα αυτά που ακούω καθημερινά στην τηλεόραση και παντού, μου φθείρουν απίστευτα την ψυχολογία. Είναι μέρες που οι σκέψεις μου φτάνουν σε πολύ ακραία πράγματα. Πλέον

έχουν χαθεί ισορροπίες. Ο ύπνος μου, το πρόγραμμα μου, τα μαθήματα και φυσικά ο υπολογιστής και το κινητό... Αυτά τα τελευταία ειδικά. Όλο αυτό το διάστημα παθαίνω πιο συχνά ημικρανίες και ζαλίζομαι. Εκεί που το είχα μία φορά στους δυο μήνες, τώρα το έχω δυο φορές το μήνα. Πάντως σε εμένα, μόνο προβλήματα δημιουργεί αυτό το είδος «τηλεκπαίδευσης». Θέλω να ελπίζω ότι θα γυρίσουμε - επιτέλους - στο σχολείο με την καινούργια χρονιά, όπως μας λένε.

Αυτό που ζούμε είναι ανεξήγητο. Ένα έργο που επαναλαμβάνεται. Μια σκηνή που παίζεται και ξαναπαίζεται. Τα τραγούδια μου τώρα αλλάζουν μορφή:

*They mistook my kindness for weakness*

*I fucked up, I know that,*

*but, Jesus*

*Can't a girl just do*

*the best she can?*

Διαχρονικοί στο μυαλό μου στίχοι και πολυαγαπημένοι. Νέο σύνθημα καραντίνας: Η τέχνη θα μας σώσει! Συμφωνώ με το μυαλό μου. Δεν ξέρω για εσάς - πάντως εμένα με έχει σώσει....

*Take the dead out of the sea*

*And the darkness from the arts.*

## **Ένας μαθητής βιώνει ...μέρες καραντίνας**

**Γράφει ο Νίκος Ανδρουλιδάκης B1**

Πώς μου φαίνεται όλο αυτό το διάστημα; Σαν αιώνας... Και ακόμα δεν ξεκινήσαμε! Ολόκληρες μέρες περνάνε χωρίς να γίνεται τίποτα. Το αστέιο της υπόθεσης είναι πως σας το λέει αυτό ένα παιδί, το οποίο συνήθως μένει... σπίτι και δεν σηκώνεται με τίποτα από το κρεβάτι του!

Μπούχτισα κι εγώ, όπως όλοι μας, επειδή εδώ στην Κοζάνη είχαμε μπει σε καραντίνα πριν από όλη την Ελλάδα. Αλλά μένω σπίτι. Μένω για να προστατευτώ και να προστατεύσω τα αγαπημένα μου πρόσωπα. Τους κολλητούς μου, μα κυρίως τις οικογένειές τους.

Πραγματικά δεν πίστευα πως θα ήταν τόσο δύσκολο, έλεγα θα έχει πλάκα, θα χαλαρώσουμε... Κι όμως... Ζούμε σε μια νέα πραγματικότητα. Ίσως το ίδιο σκεφτόμαστε όλοι. Ότι αυτό το σκηνικό μοιάζει με βαρετή ταινία και ψάχνουμε ασυναίσθητα το τηλεκοντρόλ, για να πατήσουμε το fast forward και να πάμε στο τέλος... Κάποτε θα τελειώσει κι αυτό. Θα τελειώσει, αν όλοι μας προσέξουμε, αν πειθαρχήσουμε, αν φοράμε μάσκα, αν υπομείνουμε αυτή τη διαδικασία. Ώρες - ώρες σκέφτομαι ότι οι παλαιότερες γενιές πέρασαν τόσο και τόσα: Παγκόσμιοι πόλεμοι, κατοχή, χούντα, φτώχεια και πείνα. Κι εμείς γκρινιάζουμε, γιατί δεν μπορούμε να βγούμε λίγο έξω!

Αν αναρωτιέστε τι κάνω όλη μέρα στο σπίτι, προφανώς γιατί έχετε σκυλοβαρεθεί κι εσείς, προσπαθώ να αξιοποιήσω τον ελεύθερό μου χρόνο κάνοντας κάτι δημιουργικό ή έστω απλά χαλαρώνοντας. Νιώθω ακατάπαυστα κουρασμένος και αναρωτιέμαι: πώς; Αφού όλη μέρα δεν κάνω σχεδόν τίποτα!

Επιπλέον οι γονείς μου δουλεύουν περισσότερο, οπότε συνήθως μέχρι το απόγευμα είμαι μόνος μου στο σπίτι και... Ναι, το παραδέχομαι ...τρώω και λίγο παραπάνω τώρα τελευταία! Άλλα όχι, τέλος τώρα πάει, το αποφάσισα. Θα αρχίσω γυμναστική. Να εκμεταλλευτώ την κατάσταση και να γίνω κι εγώ λίγο fit!

**Πέμπτη 26 Νοεμβρίου 2020**

---

## **Μια ιδιόμορφη χρονιά... 2020**

**Γράφει η Θεοδώρα Γεωρπαλίδου B1**

Οκτώβριος 2020 – λίγο πριν τη δεύτερη καραντίνα...

Η σημερινή καθημερινότητα έχει καταντήσει βαρετή. Κάθε μέρα τα ίδια και τα ίδια. Τίποτα δεν αλλάζει. Κανένα ενδιαφέρον. Τα ίδια στο σπίτι, τα ίδια στο σχολείο - με εξαίρεση κάποιες μέρες ...τα διαγωνίσματα. Σπίτι σχολείο, σχολείο σπίτι και καμιά φορά ωδείο. Τίποτα το συνταρακτικό τίποτα το ασυνήθιστο ή το σουρεαλιστικό!

Τώρα θα μου πείτε τι είναι αυτό που βιώνουμε καθημερινά. Δεν είναι αυτό ασυνήθιστο; Ναι, ναι, είναι, αλλά πλέον το ακούμε σε καθημερινή βάση και μας φαίνεται ένα κομμάτι της ζωής μας - βασικά δεν μας ...φαίνεται, είναι πλέον καθημερινό κομμάτι της ζωής μας. Κάθε μέρα άνθρωποι πέθαιναν και ακόμα πεθαίνουν, με μόνη εξαίρεση ότι τώρα είναι σε μεγαλύτερο αριθμό απ' ό,τι τον Μάρτιο. Πριν μόλις λίγους μήνες το ακούγαμε και ταραζόμασταν. Τώρα πλέον το ακούμε και μας φαίνεται κάπως σαν συνηθισμένο, σαν ένα σφύριγμα στον δρόμο. Έχουμε τόσες εμπειρίες από το αξέχαστο 2020, που πιστεύω ότι δύσκολα θα φύγουν από τον παραμορφωμένο από σκέψεις ανθρώπινο εγκέφαλο.

Η προ κορονοϊού ζωή φαίνεται τόσο μακρινή ...σαν να μιλάμε για την παιδική μας ηλικία. Τουλάχιστον τότε ήμασταν πολύ πιο ελεύθεροι σε σχέση με τώρα. Τώρα πλέον η μόνη ελευθερία που μας παραχωρείται είναι το σπίτι μας, γιατί «ξεκλέβουμε» λίγο χρόνο από την καθημερινότητά μας, για να βγάλουμε τη μάσκα μας. Ο κορονοϊός υπάρχει και θα υπάρχει. Πρέπει, δυστυχώς, να ζούμε κάτω από αυτές τις συνθήκες, με αυτούς τους κανόνες, με αυτούς τους περιορισμούς, με αυτήν την καθημερινότητα. Σε όλους σίγουρα φαίνεται βουνό χωρίς κορυφή, χωρίς κάποιο τέλος, χωρίς κάποιον τερματισμό. Ναι, το ξέρω, το αισθάνομαι καθημερινά και εγώ, αλλά πρέπει να περιοριστούμε στις ελευθερίες που μας παραχωρούνται, όσο και να μειώνονται με τόσο γρήγορο ρυθμό.

Ας περάσουμε σε ένα πλέον καθημερινό φαινόμενο. Ηλικιωμένοι και μάσκες. Μάλλον όχι και ο καλύτερος συνδυασμός! Η συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων είναι οι πιο ευάλωτοι στον ιό. Δηλαδή είναι εκείνοι που πρέπει να προσέχουν πάρα πολύ. Το κάνουν όμως; Δυστυχώς οι περισσότεροι δεν το τηρούν καθόλου. Βάζουν τη μάσκα τους κάτω από το πιγούνι ή τη μύτη τους και νομίζουν ότι προστατεύονται. Τέλος πάντων, είναι αρκετά μεγάλοι για να το κατανοήσουν και μόνοι τους και να καταλάβουν πόσο σημαντικό είναι να φοράς τη μάσκα στη σημερινή εποχή. Αυτό δυστυχώς ισχύει και για κάποιους καθηγητές, οι οποίοι πρέπει να σου δίνουν το «καλό» παράδειγμα, αλλά μάλλον το ξεχνάνε...

Κατά τη διάρκεια της πρώτης καραντίνας, η ψυχολογία έπαιξε και ακόμα παίζει σημαντικό ρόλο. Σχεδόν όλος ο πλανήτης βιώνει πρωτόγνωρες καταστάσεις με τις καθημερινές εξελίξεις της πανδημίας του κορονοϊού να μας επιβάλλουν την παραμονή μας

στο σπίτι αλλά και την αλλαγή της καθημερινότητας μας. Αυτή η σημαντική αλλαγή στην καθημερινότητά μας και στις συνήθειες μας μπορεί να επιφέρει κάποιου είδους αναστάτωση, αποδιοργάνωση ή ακόμα και κόπωση στον ανθρώπινο οργανισμό, με αποτέλεσμα όλες οι παραπάνω επιπτώσεις να μας μεταδώσουν κάποια δυσμενή συναισθήματα, όπως ο φόβος και το άγχος.

Τώρα που το σκέφτομαι το 2020 δεν είχε να μας προσφέρει μόνο άσχημα πράγματα! Για την ακρίβεια, δεν φταίει το 2020 που περνάμε όλες αυτές τις καταστάσεις, αλλά οι άνθρωποι με όλες τις επιβλαβείς ενέργειές τους, αλλά... τέλος πάντων... Τουλάχιστον προσωπικά σε εμένα πρόσφερε μια παραπάνω γνώση. Όπως, το να μάθω νέες ορολογίες σχετικά με την ιατρική και την πολιτική. Θεωρώ ότι είναι πολύ ωφέλιμο για κάθε άνθρωπο αυτή η παραπάνω γνώση, έστω και αυτές οι λέξεις. Είναι τέλειο το να ξεφεύγεις από την καθημερινή και εικονική πραγματικότητα και να σε συνεπαίρνει όλη αυτή η μαγεία των λέξεων!

Κατά τη διάρκεια της πρώτης καραντίνας, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πήραν φωτιά. Καθημερινά μηνύματα, κοινοποιήσεις, live βίντεο, αστεία βιντεάκια, κτλ. Η αλήθεια είναι ότι περνούσαμε ωραία και διασκεδάσαμε μέσα από αυτήν την απρόσωπη-προσωποποιημένη επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, αλλά σχετικά με αυτό υπάρχουν κάποια θετικά και αρνητικά. Όλοι οι άνθρωποι είμαστε κοινωνικά όντα. Χρειαζόμαστε και άλλους ανθρώπους είτε φίλους, είτε την οικογένειά μας και γενικά ανθρώπους από άλλο περιβάλλον, για να είμαστε ευτυχισμένοι, αλλά και για να λειτουργήσει η κοινωνικοποίηση. Το να χρησιμοποιούμε αυτά τα μέσα είναι ταυτόχρονα καλό και κακό. Καλό, γιατί μπορούμε να κάνουμε νέους φίλους (πάντα με κάποια επιφύλαξη), ίσως να εκφραστούμε με καλλιτεχνικούς τρόπους και πολλά άλλα. Κακό, γιατί μας δημιουργεί μια χαμηλή αυτοεκτίμηση του εαυτού μας, δυσκολία στη συγκέντρωσή μας ή ακόμα και διαταραχές του ύπνου και σε κάποιες ακραίες καταστάσεις μπορεί να μας δημιουργήσει κατάθλιψη και άγχος. Γενικά πρέπει να τα χρησιμοποιούμε όλα με μέτρο. Ούτε πολύ, ούτε λίγο - ισορροπημένα.

Τέλος, μέσα από το διάστημα της καραντίνας και του κορονοϊού μάθαμε και ακόμα μαθαίνουμε πράγματα. Ακόμα και τώρα που διανύουμε την καραντίνα για δεύτερη φορά. Όλο αυτό έχει πάντα κάτι να μας προσφέρει. Απλά εμείς οι άνθρωποι δεν καταδεχόμαστε να βλέπουμε τα θετικά μέσα από όλο αυτό. Αυτή η περίοδος μας βοηθάει να το βελτιώσουμε όλο αυτό καθημερινά. Ας αφήσουμε λοιπόν τις μονότονες και βαρετές ανθρώπινες σκέψεις και ας κάνουμε ένα βήμα πιο πέρα αυτή τη φορά, για να κάνουμε κάτι δημιουργικό ή να γνωρίσουμε τον εαυτό μας...



## Κορωνοϊός και Φυσική - πάνε μαζί;

### Γράφει η Γεωρμπαλίδου Θεοδώρα

- Και να θυμάσαι,  $\rho=m/v$  και  $u=s/t$

- Ναι, μαμά... απαντάω νυσταγμένα.

-  $\rho=m/v$  και  $u=s/t$  είναι οι πιο βασικοί τύποι της Φυσικής. Και, όπως είπαμε, μόλις πάρεις το χαρτί, θα τους γράψεις κατευθείαν, για να μην πονοκεφαλιάζεις να τους θυμηθείς. Εντάξει?

- 'Ντάξει, μαμά. Καληνύχτα. Ουφ! 4 μέρες πριν τον διαγωνισμό και τέλος... σκέφτομαι νυσταγμένα και τα βλέφαρα μου κλείνουν από την κούραση.

Τρίτη σήμερα και η αγωνία μου έχει κορυφωθεί.

Γράφουμε διαγώνισμα στην Οδύσσεια και έκθεση. Στην έκθεση με εμπιστεύομαι, αλλά στην Οδύσσεια όχι και τόσο.

-Θεοδώρααα...! μου φωνάζει ο Θάνος από μακριά και όλες οι σκέψεις μου φεύγουν.

-Καλημέραα! Τι λέει, προετοιμαζόμαστε για τη Φυσική?

-Φυσικά, θα σκίσουμε! είμαι σίγουρος.

Ξαφνικά, το ενοχλητικό κουδούνι του σχολείου μάς υπενθυμίζει ότι πρέπει να μπούμε στις τάξεις μας. Έτσι η συζήτησή μας τελειώνει με ένα «καλό μάθημα!» και ένα «καλή μας επιτυχία!» και ο καθένας μπαίνει στο τμήμα του. Τι κουραστικές αυτές οι βασανιστικές ώρες! Ατελείωτες μου φαίνονται! Ο χρόνος σήμερα στο ρολόι μου κυλούσε αργά, σαν να θέλει να με εκδικηθεί. Με αυτές τις σκέψεις συνεχίζω τον δρόμο μου προς το σπίτι. Επιτέλους, φτάνω! Συνήθως πρώτα διαβάζω και μετά ακούω μουσική, αν έχω χρόνο - όμως σήμερα αποφάσισα να ακούσω μουσική πρώτα, κυρίως Lana Del Rey.

- It's you it's you it's all for you, ακούγεται η φωνή της Lana από το κινητό και ...μπαμ! ένα sms από την Πολιτική Προστασία να μου λέει ότι μπαίνουμε σε καραντίνα. Εγώ «παγωτό» και, μετά από λίγα λεπτά σιγής και συνειδητοποίησης, αρχίζω να χοροπηδάω μόνη μου και το κινητό να συνεχίζει το τραγούδι του. Ξαφνικά, η μαμά μου μπαίνει στο δωμάτιο να δει τι έχω πάθει, γιατί έκανα αρκετή φασαρία.

- Μπήκαμε σε καραντίνα! της φωνάζω. Τέλος το σχολείο, τα Αγγλικά, το ωδείο και η δουλειά σου, της ξαναλέω.

Κατά βάθος ντρέπομαι να παραδεχτώ ότι χάρηκα για την καραντίνα, αλλά αυτή η αντίδραση ήταν μόνο η αρχή... Τα μηνύματα πηγαινοερχόταν και το κινητό βούιζε ασταμάτητα. Ο ένας μιλούσε με τον άλλο. Ο καθένας είχε την χαρά του. Άλλος γιατί θα κοιμόταν όσο ήθελε, εγώ γιατί θα χάναμε όλα τα προγραμματισμένα διαγωνίσματα, άλλος πάλι γιατί θα τελείωνε όλη τη σειρά του στο Netflix. Δηλαδή, με λίγα λόγια ο καθένας με τον ... πόνο του. Όλο το απόγευμά μου το πέρασα στο σπίτι της ξαδέρφης μου σχεδιάζοντας τι θα κάνουμε μέσα σε αυτό το διάστημα της καραντίνας, έστω και τηλεφωνικά.

Το βράδυ παρατήρησα τα χαρτιά με τα θέματα της Φυσικής και τότε κατάλαβα τι έγινε. Για να το εξακριβώσω, έψαξα στο site που έγραφε τις πληροφορίες σχετικά με τον διαγωνισμό και τότε μου 'ρθε κεραμίδα στο κεφάλι! Ο διαγωνισμός είχε ακυρωθεί λόγω covid-19 και εγώ στεκόμουν έξαλλη στη μέση του δωματίου μου. Είχα θυμώσει με τον εαυτό μου -δεν ξέρω γιατί- αλλά ένιωθα ότι όλα πήγαν στράφι και τα λεφτά που είχαμε δώσει για να πάρουμε τα κατάλληλα βιβλία, αλλά και όλη η προετοιμασία. Απογοητευμένη πλέον, με κάθε ελπίδα να έχει χαθεί, έπεσα για ύπνο. Την άλλη μέρα ξύπνησα με μια περίεργη διάθεση. Είχα ανάμεικτα συναισθήματα - ειδικά για το προηγούμενο βράδυ σχετικά με τον διαγωνισμό Φυσικής. Μου 'χε κοπεί και η όρεξη. Τελικά κατέληξα να 'μαι σκεπασμένη με την κουβέρτα μου και να κάνω επανάληψη για το διαγώνισμα Αρχαίων που θα με περίμενε μετά από δύο εβδομάδες.

Οι επόμενες μέρες κύλησαν ομαλά και χαρούμενα, αλλά οι μέρες περνούσαν και οι νέες ανακοινώσεις όλο και εμπλουτίζονταν με νέα μέτρα, ακόμη πιο περιοριστικά, με αποτέλεσμα κάθε βδομάδα οι μέρες τις καραντίνας όλο και να πολλαπλασιάζονται. Είχαν περάσει πόσες μέρες πλέον - είχα χάσει το μέτρημα - οι βδομάδες περνούσαν όλο και πιο βαρετά. Μια μέρα λοιπόν δεν άντεξα την απόσταση που χώριζε εμένα και τον κολλητό μου και του έκανα βιντεοκλήση. Δεν το συνηθίζαμε, οπότε πήρα την πρωτοβουλία να τον καλέσω εγώ, γιατί, άμα περίμενα από κείνον, ακόμα θα περίμενα... Ευτυχώς, απάντησε κατευθείαν και μιλήσαμε γύρω στο τρίωρο - αφού να φανταστείτε 3 φορές πήγαμε να φορτίσουμε τα κινητά μας. Όμως, το τι χαρές κάναμε δεν λέγεται ... Τα είχαμε εξαντλήσει όλα τα θέματα και τελικά αποφασίσαμε να κλείσουμε. Τότε κατάλαβα τι ρόλο έπαιζαν οι φίλοι στη ζωή μου. Ήταν πρωτόγνωρο συναίσθημα - δεν είχα ξαναβιώσει κάτι παρόμοιο.

Μέσα από την καραντίνα έμαθα πολλά πράγματα. Πιστεύω ότι ήταν δύσκολη και ταυτόχρονα χαλαρωτική περίοδος. Ίσως για κάποιους και επίπονη. Επίπονη μπορεί να ήταν, γιατί επηρέασε κάποιους ανθρώπους ψυχολογικά, κυρίως αρνητικά. Γενικά, κορονοϊός και κακή ψυχολογία είναι δύο αλληλένδετες, θα έλεγα, έννοιες που μας έχουν αλλάξει την καθημερινότητα. Σε μια έρευνα αναγράφεται ότι το 74% των ανθρώπων έχασαν τη θετική ψυχολογία τους. Πόσο μάλλον κάποιιοι άνθρωποι που μπορεί να ήταν εγκλωβισμένοι είτε σε άλλη χώρα ή ακόμα και στο σπίτι τους, αλλά ήταν ολομόναχοι.

Πάντως δεν θα ξεχάσω ποτέ εκείνη την ημέρα που η μαμά μου εμφάνισε ξαφνικά έναν πόνο στο δεξί της ώμο. Στην αρχή θεωρούσαμε ότι είχε προκληθεί από την κούραση, γιατί

τότε έκανε πολλές δουλειές, όμως τελικά δεν ήταν. Ο πόνος καθημερινά γινόταν όλο και πιο έντονος. Όσπου μια μέρα, γύρω στις 6:00 το πρωί, ξύπνησα από κάποιους χαμηλόφωνους στεναγμούς που έβγαιναν από το σαλόνι. Είχα καταλάβει ότι πονούσε αρκετά και τότε στεναχωρέθηκα πολύ. Και δεν έφτανε μόνο αυτό είχαμε κάνει τα αδύνατα δυνατά να βρούμε έναν γιατρό εκείνη την εποχή, για να μπορέσει να την δει. Με τα πολλά τελικά ο γιατρός πήγε και άνοιξε το ιατρείο του, για να μπορέσει να την δει. Ευτυχώς όλα πήγαν καλά και μετά από περίπου δύο εβδομάδες έγινε καλά.

Ένα τελευταίο πράγμα που δεν θα ξεχάσω ποτέ πάλι μέσα στην καραντίνα ήταν τότε που δεν μπορούσαμε να δούμε τη γιαγιά μου και, επειδή βλέπαμε ότι το διάστημα της καραντίνας όλο και μεγάλωνε, αποφασίσαμε να της πάρουμε ένα tablet. Αφού πήγαμε τουλάχιστον 4 φορές να της εξηγήσουμε πώς λειτουργεί (πάντα με μάσκες), μετά από κάποιες μέρες, αφού έμαθε τα βασικά, αρχίσαμε να κάνουμε βιντεοκλήσεις. Το τι γέλιο ρίξαμε τότε δεν λέγεται. Μια μέρα, που ως συνήθως βαριόμουνα, πήρα το κινητό και της έκανα μια βιντεοκλήση. Θυμάμαι είχαμε μιλήσει πολλή ώρα, γιατί της εξιστορούσα τι κάναμε στην κατασκήνωση και ξαφνικά κατέβασα μια ιδέα: να παίξουμε τράπουλα μέσα από τον υπολογιστή. Τελικά πέτυχε και με το παραπάνω μάλιστα! Όλες αυτές οι στιγμές μέσα στην καραντίνα θα μου μείνουν αξέχαστες ...

## Βιβλίο ή ταινία;

### Από τη Βαρβάρα Παπαϊορδανίδου

Θα ήθελες ένας μαγευτικός κόσμος να ξεδιπλωθεί γρήγορα μπροστά σου; Δύο είναι οι λύσεις προκειμένου να επιτευχθεί αυτό το όνειρο. Αρχικά διαβάζοντας ένα βιβλίο μπορείς να ταξιδέψεις σε κόσμους φανταστικούς, να χαλαρώσεις και να ξεφύγεις από τη ρουτίνα της καθημερινότητας, αλλά και να νιώσεις πως τα συναισθήματα και οι σκέψεις σου εναλλάσσονται συνεχώς. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει όταν βλέπεις μία ταινία. Ωστόσο υπάρχουν διαφορές που κάνουν τον καθένα από εμάς να επιλέγει αποκλειστικά ένα από τα δύο.

Καταρχήν, ένα βιβλίο θεωρώ πως έχει να σου προσφέρει πολλά. Για παράδειγμα, αφήνεις ελεύθερη τη φαντασία σου και δημιουργείς με τον δικό σου μοναδικό τρόπο τους ήρωες και τον χώρο στο μυαλό σου. Επίσης ορισμένες φορές αισθάνεσαι ίσως αγωνία, φόβο, άγχος και προσπαθείς να διαβάσεις όλο και πιο γρήγορα, για να δεις τι θα συμβεί. Διευρύνεις τον πνευματικό σου ορίζοντα από τυχόν γνώσεις που παίρνεις και ψυχαγωγείσαι. Ωστόσο πολλές φορές καταντάει κουραστικό να διαβάζεις τα μικρά γράμματα που έχει, αλλά και βαρετό, αφού πολλοί δεν απολαμβάνουν την ανάγνωση, διότι προτιμούν να βλέπουν μόνο εικόνες.

Από την άλλη πλευρά, οι ταινίες περνούν και εκείνες τα δικά τους μηνύματα, που δυστυχώς πάντα δεν είναι σωστά. Για παράδειγμα, προβάλλουν καταναλωτικά πρότυπα υπηρετώντας συγκεκριμένα συμφέροντα. Παράλληλα, δεν αφήνουν τη φαντασία ελεύθερη, αλλά αντίθετα πολλή περιορισμένη, αφού υπάρχουν οι ηθοποιοί για τους ήρωες, κοστούμια και διακόσμηση του χώρου. Βέβαια συνήθως νιώθεις ότι ζεις μια υπέροχη περιπέτεια με έντονη δράση - κάτι που οφείλεται στα ειδικά εφέ που διαθέτουν.

Προσωπικά, προτιμώ να διαβάζω βιβλία, γιατί με αυτόν τον τρόπο ξεφεύγω από την καθημερινότητα, ονειρεύομαι και δημιουργώ τους δικούς μου κόσμους θέτοντας η ίδια τους κανόνες και τα όρια. Αυτό πραγματικά με βοηθάει πολύ, αλλά δυστυχώς διαρκεί πολύ λίγο. Ακόμη μέσα από τα βιβλία μαθαίνω καινούρια πράγματα, αποκτώ γνώσεις και προσπαθώ να γίνω καλύτερη ως άνθρωπος, βελτιώνοντας στοιχεία της προσωπικότητάς μου. Παρόλα αυτά μου αρέσει να παρακολουθώ ταινίες που περνούν μηνύματα κατά του ρατσισμού και ενισχύουν το σεβασμό στη διαφορετικότητα, στις ατομικές ελευθερίες και δικαιώματα.

Τετάρτη 24 Οκτωβρίου 2018

---

### Εντυπώσεις από τη θεατρική παράσταση

#### «Ένας κόμπος στη μέση του διαστήματος»



#### Από την Περιστερά Μαμάτσιου

Το σχολείο μας επισκέφτηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η ομάδα του ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ Κοζάνης παρουσιάζοντας μας μια καταπληκτική παράσταση. Η παράσταση λεγόταν « Ένας κόμπος στη μέση του διαστήματος». Αναφερόταν στους εφήβους, τους προβληματισμούς και τα συναισθήματά τους. Οι απόψεις διαφέρουν και οι κριτικές καλές, αλλά και κακές. Η ιστορία ήταν γραμμένη καθαρά για θέατρο και φέρει στοιχεία από το λογοτεχνικό βιβλίο «Ο μικρός πρίγκιπας» του Antoine de Saint Exupery. Γι' αυτό πολλοί μαθητές δυσκολεύονταν να κατανοήσουν την όλη ιστορία λόγω της αλληγορίας και των συμβολισμών που χρησιμοποιήθηκαν.

Στο θεατρικό έργο παρουσιάζεται ένας πλότος, λεγόμενος Antoine, ίσως ο ίδιος με μια παλιά χαμένη ιστορία αγάπης και

ανάμνησης που ξεδιπλώνεται στην πορεία. Φυσικά δεν είναι μόνος του - ο Σεντ και η Εξ, προσπαθώντας να ξεφύγουν από τον πόλεμο στον πλανήτη τους, έπεσαν με το διαστημόπλοιο τους στον πλανήτη του αεροπόρου σε μια έρημο χωρίς νερό. Στην πορεία ο Antoine μαθαίνει στους δύο νέους για τους κόμπους, κυρίως τους συναισθηματικούς, τον έρωτα, την αγάπη και την έλξη μεταξύ των ανθρώπων. Υπό περίεργες συνθήκες, ο Σεντ και η Εξ ανακαλύπτουν πως γνωρίζονταν, πως είχαν ερωτευτεί πριν τον πόλεμο και θυμούνται τα πάντα από την αρχή.

Η ιστορία αυτή έχει διπλή σημασία και νόημα. Αρχικά στοχεύει στην καρδιά των νέων και προσπαθεί να τους καταλάβει, επιτυγχάνοντας το σε μεγάλο ποσοστό. Συμμερίζεται τις ανησυχίες μας και προκαλεί ρίγος και συγκίνηση ακόμα, όσο περίεργο κι αν φανεί για μια σχολική παράσταση. Το δεύτερο μήνυμα που περνάει είναι αντιπολεμικό. Δείχνει τις συνέπειες και τη δυστυχία που σέρνει πίσω του ο πόλεμος, πώς οι άνθρωποι χωρίζονται από την οικογένεια τους και τους αγαπημένους τους προσπαθώντας να γλιτώσουν. Αν και ιστορία που μιλά για το μέλλον - με ανεπτυγμένη τεχνολογία και μετοικίσεις σε άλλους πλανήτες - οι συνέπειες είναι ακόμη καταστροφικές, όπως η έλλειψη νερού. Αν και λίγο περίπλοκο, το έργο είχε να προσφέρει πολλά, τόσο σε συναισθήματα όσο και σε σκέψεις. Ίσως είναι το έργο που αναζητά ο κάθε νέος για να δει τα συναισθήματά του να κινούνται μπροστά του και τους προβληματισμούς του να λύνονται μόνοι τους.

Ευχαριστούμε το ΔΕ.ΠΕ.ΘΕ Κοζάνης για την περίπλοκη, ιδιαίτερη παράσταση κι ελπίζουμε να μας επισκεφθούν και του χρόνου για να μας εκπλήξουν με κάτι εξίσου καλό!





### Από τη Βαρβάρα Παπαϊορδανίδου

Την περασμένη εβδομάδα είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε στο σχολείο μας την παράσταση «Ένας κόμπος στη μέση του διαστήματος», που διοργάνωσε το ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ Κοζάνης.

Παρότι ο χώρος ήταν πολύ μικρός και τα σκηνικά περιορισμένα, οι ηθοποιοί με την ερμηνεία τους θεωρώ πως κατάφεραν να μας μεταφέρουν σε έναν άλλο πλανήτη και να μας κάνουν να ακολουθήσουμε ένα υπέροχο ταξίδι φαντασίας μαζί τους. Ένα ιδιαίτερο ταξίδι, που στον καθένα δημιουργεί διαφορετικά συναισθήματα και σκέψεις. Βρισκόμαστε στην εφηβεία, πιστεύω σε μια από τις πιο δύσκολες ηλικίες. Καταρχήν το σώμα και το μυαλό μας ωριμάζει, χιλιάδες ερωτήματα και σκέψεις μας κατακλύζουν καθημερινά. Προσπαθούμε να τα τοποθετήσουμε όλα σε μια σειρά και αρκετές φορές αναρωτιόμαστε για ποιο λόγο να συμβαίνουν κάποια γεγονότα στην ζωή μας. Όλα τα ερωτήματά μας απαντήθηκαν με έναν τελείως διαφορετικό και μοναδικό τρόπο μέσα από την συγκεκριμένη παράσταση.

Πρόκειται για τη ζωή ενός Γάλλου συγγραφέα, του Antoine de Saint Exupery, και την γνωριμία του με μια κοπέλα που ερωτεύτηκε και αγάπησε πολύ. Όλα αυτά τα διηγείται σε έναν άλλον πλανήτη, χωρίς κανένα άλλο άνθρωπο παρά μόνο τον εαυτό του, αλλά και ένα αγόρι με μια κοπέλα. Ουσιαστικά είναι ο ίδιος σε νεαρή ηλικία και η κοπέλα που αγάπησε. Η συγκεκριμένη παράσταση μας πηγαίνει στον μέλλον, όπου υποτίθεται μετά από πόλεμο οι δύο νέοι, φοβισμένοι μήπως σκοτωθούν, εγκαταλείπουν τη χώρα τους και τους αγαπημένους τους ανθρώπους. Έτσι με το διαστημόπλοιο ταξιδεύουν για να φύγουν μακριά από το χάος και τη θλίψη. Οι ίδιοι, ενώ γνωρίζονταν και ήταν ερωτευμένοι, μετά την πτώση του διαστημοπλοίου και την απώλεια τροφής δε θυμούνται τίποτε από το παρελθόν τους. Με τη βοήθεια του συγγραφέα και μετά από κάποια μαθήματα κόμπων

κατάφεραν να αφεθούν, να ξεδιπλωθούν, να θυμηθούν και να εκφράσουν ελεύθερα ό,τι πραγματικά νιώθουν.

Προσωπικά πιστεύω ότι ήταν μια ξεχωριστή παράσταση που, αν και λιτή, πέρασε δύο πολύ σημαντικά μηνύματα. Πρώτον, συναισθήματα - περίεργη λέξη για τον καθένα. Ό,τι νιώθεις να μην το κρατάς μέσα σου. Δείξε σε κάποιον ότι τον αγαπάς και νοιάζεσαι γι'αυτόν. Μην φοβάσαι - είναι κάτι απόλυτα φυσιολογικό. Τέλος, ο πόλεμος. Μέσα από την παράσταση φαίνεται πως ο πόλεμος είναι ένα από τα πιο άσχημα πράγματα στον κόσμο. Συνδέεται με το φόβο, τη δυστυχία, τον πόνο, τη λύπη, την απογοήτευση, τον θάνατο, την απελπισία και εννοείται τον αποχωρισμό από τα αγαπημένα πρόσωπα και την οικογένεια.



## Η τηλεόραση στη ζωή μας

### Από την Έρη Μαμάτσιου

Το παιδί όταν γεννιέται βρίσκεται αντιμέτωπο με τον κόσμο. Καθώς μεγαλώνει έχει την ανάγκη να μάθει, να ανακαλύψει, να δει. Δημιουργεί ένα δικό του κόσμο με τα παιχνίδια του, τη φαντασία του και την αγνότητα της παιδικής του ηλικίας. Επικοινωνεί και γνωρίζει τη φύση - το άγνωστο για αυτό περιβάλλον.

Από εκείνη την ηλικία όμως, ή και λίγο αργότερα, η τηλεόραση μπαίνει στη ζωή του. Μετά από αυτή την εισβολή, χάνει το ενδιαφέρον για το άγνωστο. Δεν χρειάζεται πια να κοπιάσει για να το ανακαλύψει, να το ψάξει. Του προσφέρεται έτοιμο, εντυπωσιακό, αλλά και αναληθές, ψεύτικο. Περιορισμένο σε πλαίσια που άλλοι επιλέγουν. Δεν χρειάζεται να φανταστεί ότι παίζει με τον αγαπημένο του ήρωα - απλά τον παρακολουθεί καθημερινά. Έτσι όμως ένα καινούριο πρόβλημα δημιουργείται στα παρασκήνια. Τα μάτια του σώματός του προσηλώνονται στην προβολή του παράξενου αυτού κουτιού, ενώ τα μάτια της φαντασίας και της ψυχής του αδρανοποιούνται.

Όσο μεγαλώνει και σιγά-σιγά, φτάνει στην εφηβεία, η τηλεόραση κατατρώει την καθημερινότητά του. Γίνεται ναρκωτικό. Απαραίτητο. Ζει σε έναν προκαθορισμένο, τυποποιημένο κόσμο. Συναντά την αλήθεια της σημερινής κοινωνίας διαστρεβλωμένη και τις περισσότερες φορές μεθοδευμένα παραποιημένη. Επηρεάζεται, όπως είναι αναμενόμενο, και διαλέγει πλευρές, τις οποίες δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει, μην έχοντας την κατάλληλη γνώση. Βρίσκει και ακολουθεί τα λάθος πρότυπα, ενώ παράλληλα νιώθει μειονεκτικά για τον εαυτό του, για αυτό που είναι. Νιώθει ανασφαλής. Δεν έχει πίστη στον εαυτό του και στις ικανότητές του σε σύγκριση με τα πρότυπα που υιοθετεί. Οι πράξεις του κυρίως καθορίζονται από το : «τι θα πουν οι άλλοι».

Οι «μεγάλοι» που κινούν τα νήματα των Μ.Μ.Ε. πετυχαίνουν τον σκοπό τους. Φανατίζουν, σε διάφορα θέματα, το κοινό τους, που σε αυτό συμπεριλαμβάνονται παιδιά, έφηβοι, ενήλικες, ηλικιωμένοι. Υποκινούν αντιπαραθέσεις. Παρέχουν έτοιμη, επεξεργασμένη πληροφόρηση με στόχο την πλαισίωση των νέων από έναν προκαθορισμένο τρόπο σκέψης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι έφηβοι να εισάγονται στον απρόσωπο κόσμο που δημιουργεί η τηλεόραση. Παρακινούν νέα παιδιά σε πράξεις απερίσκεπτες, που μπορεί να αποβούν ακόμη και μοιραίες.

Η κατάσταση αυτή θα συνεχιστεί μέχρι να φτάσουμε σε ένα άλλο σημείο-σταθμό της ζωής του ανθρώπου, την ενηλικίωση. Εκεί υπάρχει μια λεπτότατη διαχωριστική γραμμή που χωρίζει στα δύο τη ζωή του ατόμου. Από αγόρι γίνεται άντρας. Από κορίτσι γυναίκα. Το άτομο αυτό θεωρείται πλέον ώριμο αρκετά για να βγει στην κοινωνία και να προσφέρει τις υπηρεσίες του. Πόσο εφικτό όμως είναι αυτό, όταν κατά τα προηγούμενα χρόνια της ζωής του ήταν απλώς ένα θύμα του απρόσωπου κόσμου της τηλεόρασης; Αντιμετωπίζει ξανά, για δεύτερη φορά τον πραγματικό έξω κόσμο, ενώ σχεδόν αμέσως το κυριεύει η επιθυμία να το εξερευνήσει. Αρχίζει να προβληματίζεται περισσότερο για θέματα πολιτικά και οικονομικά, αλλά πλέον στα σοβαρά. Η τηλεόραση δεν παύει να είναι κομμάτι της καθημερινότητάς του. Το επηρεάζει ως άτομο όμως σε μικρότερο βαθμό, καθώς είναι πιο

συνειδητοποιημένο. Πλέον τα κύρια τηλεοπτικά του ενδιαφέροντα συμβαδίζουν με τα trends της εποχής του. Λίγο αργότερα θα είναι σε θέση να κατακρίνει και το ίδιο υλικό το οποίο προσφέρει η τηλεόραση. Έτσι πιο επιλεκτικά τώρα πια θα μπορεί να βρίσκει θέματα ουσιαστικά και άξια παρακολούθησης.

Το τέταρτο και τελευταίο κομμάτι της ζωής του ανθρώπου είναι η εισαγωγή του στον κόσμο της τρίτης ηλικίας. Τότε πια, που η ζωή του ίδιου του ατόμου θα είναι ένα μάθημα, που θα έχει εκπληρωθεί στο μεγαλύτερό της βαθμό η επιθυμία για την ανακάλυψη του αγνώστου, τότε η τηλεόραση θα πάψει να έχει τον πρωταρχικό λόγο στις σκέψεις και στη συμπεριφορά του. Η τηλεόραση θα υπάρχει για αυτό μόνο ως τελευταία επιλογή, καθώς η ανάγκη επικοινωνίας πρόσωπο με πρόσωπο θα την υπερνικά. Το τηλεοπτικό ενδιαφέρον αυτή τη φορά θα κυμαίνεται ανάμεσα στην πρόσληψη γενικών πληροφοριών και στην παρακολούθηση ανούσιων και μη σειρών, ανάλογα με τις διαθέσεις, αλλά και την προσωπικότητα του καθενός. Θα παρακολουθεί ακόμη και θα ενδιαφέρεται για τα πολιτικοοικονομικά θέματα της χώρας του, όμως θα προτιμά και αυτά, μαζί με τα φλέγοντα ζητήματα που αντιμετωπίζει, να τα συζητά με κάποιον άλλο. Ο άνθρωπος στο τελευταίο στάδιο της ζωής του απαξιώνει τον ρόλο της τηλεόρασης και καταλαβαίνει πόσο υπερεκτιμημένη είναι.

Στηριζόμενοι στα παραπάνω μπορούμε να ξανασκεφτούμε πόση αξία δίνει ο καθένας μας στο αντικείμενο αυτό, έχοντας υπόψη την επίδρασή του στον χαρακτήρα μας. Πλέον η κοινωνία μας περιστρέφεται γύρω από το ψηφιακό αυτό παράθυρο. Ας γίνουμε όμως λίγο πιο οξυδερκείς και ας ζυγίσουμε μέσα μας την τηλεόραση σε σχέση με την κοινωνικότητά μας, γιατί οι άνθρωποι που βλέπουμε να υποφέρουν πίσω από μία οθόνη στην πραγματικότητα υπάρχουν και δίπλα μας απλά με διαφορετική μορφή. Τότε θα δούμε πως η κοινωνικότητά μας και η επαφή πρόσωπο με πρόσωπο υπερέχουν κατά πολύ της αναξιόπιστης ψηφιακής ζωής που μας προσφέρει η τηλεόραση.

Τετάρτη 7 Μαρτίου 2018

---

**”PRETTY LITTLE LIARS”  
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ  
ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΙΡΑ**

**Από την Μαρία Ζαφειρίου**

Η σειρά αυτή προβλήθηκε πρώτη φορά το καλοκαίρι του 2010 σε ένα ξένο κανάλι στην τηλεόραση και ακόμα συνεχίζεται, αφού σχεδόν κάθε χρονιά βγαίνει μια καινούργια σειρά επεισοδίων, με αποτέλεσμα να έχει επτά σεζόν μέχρι τώρα. Ενδέχεται να βγει και όγδοη μέσα στο καλοκαίρι του 2018, αλλά δεν είναι σίγουρο.

Η σειρά βιβλίων Pretty Little Liars από τη συγγραφέα Sara Shepard αναφέρεται σε μια παρέα τεσσάρων κοριτσιών (Spencer, Hanna, Aria και Emily). Τρία χρόνια έχουν περάσει από την ημέρα που εξαφανίστηκε η “αρχηγός” της παρέας τους, Alison. Χάνοντας όλες τις ελπίδες πως η Alison είναι πλέον ζωντανή, αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν την κηδεία της, γεγονός το οποίο «ξαναενώνει» την παρέα των κοριτσιών. Από εκείνη τη στιγμή αρχίζουν να απειλούνται ανώνυμα με παράξενα σημειώματα με την υπογραφή «A», τα οποία φτάνουν μέχρι στιγμής τα 237. Προφανώς, η κάθε μία από τα κορίτσια κρατούσε ένα βαθύ μυστικό, που δεν ήξεραν οι φίλες της. Δυστυχώς όμως, ο άνθρωπος που τις απειλούσε γνώριζε τα μυστικά τους και αυτό τις άγχωνε πολύ. Αυτή η κατάσταση τις οδήγησε στο να θέλουν να βρουν το δολοφόνο της φίλης τους, μα στο τέλος αποδείχθηκε ότι η Alison δεν είναι τελικά νεκρή και ότι απλά κρυβόταν για τόσο καιρό η ίδια από το άτομο που απειλούσε και τα τέσσερα κορίτσια. Στη συνέχεια αποκαλύφθηκε ότι απειλούσε τις κοπέλες μια παιδική φίλη της Alison, που της έμοιαζε και εξωτερικά και στο χαρακτήρα και ήξερε τα πάντα από κατασκοπίες που έκανε στα κορίτσια. Πολύ απλά ζήλευε τις κοπέλες που έκαναν παρέα πιο πολύ με την Alison παρά με εκείνη και βάλθηκε να καταστρέψει τις ζωές τους. Στη σειρά υπάρχουν και πολλοί φόντοι, συγκεκριμένα δεκαεπτά ατόμων που ήξεραν «παραπάνω απ’ όσα θα ‘πρεπε»... Αστυνομικοί, γείτονες, κοντινοί άνθρωποι των κοριτσιών έχασαν τη ζωή τους μόνο και μόνο για να τρομοκρατηθεί η παρέα και σκοτώθηκαν όλοι από την παιδική φίλη της Alison.

.....

Τη σειρά αυτή την πρωτογνώρισα από μια καλή φίλη αρκετούς μήνες πριν. Μπορεί να έφτασα στο τέλος της σειράς και να παρακολούθησα και τις επτά σεζόν, μα ενθουσιάζομαι ακόμα στο άκουσμά της, μιας και κατέληξε να είναι η αγαπημένη μου σειρά, την οποία θα συνιστούσα στον καθένα. Ένα από τα πράγματα που μου έκαναν εντύπωση ήταν οι φαιινές ιδέες του σκηνοθέτη, δηλαδή οι ανατροπές στην πλοκή και κυρίως η δράση και η περιπέτεια. Επίσης η ποιότητα της παραγωγής και ο εξοπλισμός φαινόταν αρκετά εντυπωσιακός, αφού έγινε γνωστό πως χρειάζονται τουλάχιστον δύο εβδομάδες, για να γίνει ένα νέο επεισόδιο. Αυτό μπορεί να ακούγεται δυσάρεστο για τους τηλεθεατές, λόγω του ότι χρειάζεται μεγάλη υπομονή και ήταν προφανές ότι αυτό το χαρακτηριστικό δεν θα το είχαν οι τηλεθεατές, οπότε ανέλαβαν τα spoiler στα social media να κρατήσουν ζωντανό το ενδιαφέρον των τηλεθεατών με μεγάλη επιτυχία. Η σειρά παιζόταν μόνο στην

ξένη τηλεόραση, αλλά βέβαια, αν οποιοσδήποτε στην Ελλάδα θελήσει να παρακολουθήσει αυτή την αγαπημένη σειρά, μπορεί να πραγματοποιήσει την επιθυμία του με τη βοήθεια του διαδικτύου, όπως έκανα κι εγώ. Πιστεύω πως ο καθένας θα μπορούσε να την λατρέψει, διότι περιέχει σχεδόν όλους τους τύπους σειρών, παρόλο που είναι κυρίως σειρά δράσης. Προφανώς και είναι τέτοιου τύπου, επειδή η πλοκή είναι για το θάνατο μιας κοπέλας και κρύβει πολύ μυστήριο, αλλά είναι επίσης ρομάντζο και ψυχαγωγικό, αφού μιλάει για τη φιλία και για καθημερινά γεγονότα που συμβαίνουν παντού.

## Συναισθήματα

### Από την Βαρβάρα Παπαϊορδανίδου

Συναίσθημα είναι απλά μια λέξη για εσένα; Δεν νομίζω, ειδικά σε αυτήν την ηλικία. Θεωρώ πως τα συναισθήματά σου συνεχώς μεταβάλλονται. Τα συναισθήματα είναι ο καλύτερος τρόπος να εκφράσεις ό,τι ακριβώς νιώθεις: τη χαρά σου, την ευτυχία σου, τη λύπη και τον πόνο σου. Μην προσπαθείς ποτέ να τα κρύψεις, να είσαι πάντοτε ο εαυτό σου. Το ξέρω πως καμιά φορά δεν μπορείς να τα ελέγξεις και όντως είναι αρκετά δύσκολο. Το μόνο που θεωρώ πως πρέπει να περιορίσεις είναι ο θυμός και η ζήλια, γιατί και τα δύο πολλές φορές έχουνε άσχημα αποτελέσματα. Δείξε ό,τι αισθάνεσαι χωρίς όμως να δημιουργείς προβλήματα σε άλλους. Μην φοβάσαι να πεις τι νιώθεις, αν έχεις κάποιο πρόβλημα μίλα σε κάποιον που εμπιστεύεσαι και που σου αποπνέει εμπιστοσύνη, πες τι σε βασανίζει. Ακόμη τα συναισθήματα ορισμένες φορές βγαίνουν στην επιφάνεια του εαυτού σου χωρίς να το θέλεις, ειδικά όταν είσαι ευτυχισμένος, συνήθως η χαρά είναι ολοφάνερη στο πρόσωπό σου, το χαμόγελο λάμπει στα χείλη σου αλλά και οι αντιδράσεις σου το φανερώνουν. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τη λύπη: τα δάκρυα κυλούν στο πρόσωπό σου και τα μάτια σου είναι σαν να θολώνουν. Ακόμη, ο θυμός, η περηφάνια, η ανυπομονησία, ο θαυμασμός, το άγχος, ο φόβος και άλλα. Αρκετές φορές φαίνεται λόγω κάποιων χειρονομιών που τυχαίνει να κάνουμε. Εγώ προσωπικά πιστεύω πως ποτέ δεν μπορώ να κρύψω και να περιορίσω το άγχος μου. Συνήθως αγχώνομαι σε περιπτώσεις που δεν χρειάζεται και δεν υπάρχει λόγος. Αντίθετα, καμιά φορά κρύβω τη χαρά μου και αυτό πάντοτε δεν είναι καλό, αλλά πολλές φορές έχει να κάνει και με τον χαρακτήρα κάθε ανθρώπου. Γενικά, να φανερώνεις ό,τι αισθάνεσαι, να είσαι αυθεντικός και μοναδικός, μην κάνεις πως είσαι πολύ σκληρός και, αν τύχει κάποτε να δείξεις τη λύπη σου, μην ντραπείς. Όλοι έχουν συναισθήματα, απλά κάποιοι φοβούνται να τα δείξουν και, πραγματικά, συνήθως κάνουν κακό στον εαυτό τους.

**Από τον Μάρκο Τσιρέκα**

Συνέντευξη με μέλος του συνεταιρισμού κροκοπαραγωγών.

**Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΡΟΚΟΥ**

Η ιστορία του κρόκου ξεκινάει από την Ανατολή. Αναφορές χρήσης του φυτού αυτού βρίσκονται στην Μικρά Ασία καθώς και στην Αρχαία Αίγυπτο όπου χρησιμοποιούνταν ως αρωματικό από την βασίλισσα Κλεοπάτρα και από άλλους Φαραώ ως αρωματική και σαγηνευτική ουσία. Διαδεδομένη ήταν η χρήση του και σε ναούς και ιερά μέρη ως αρωματική ουσία. Η χρήση τού κρόκου απαντάται στην Μινωική αλλά και στην Κλασική Ελλάδα όπου χρησιμοποιείτο ως αρωματικό καθώς και ως χρωστική ουσία. Τοιχογραφίες που παρουσιάζουν λουλούδια κρόκου μπορεί κανείς να βρει στις ανασκαφές των Μινωικών Ανακτόρων. Επίσης χαρακτηριστική είναι η τοιχογραφία με τις κροκοσυλλέκτριες που εκτίθεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών. Στους αρχαίους Έλληνες ήταν γνωστές και οι φαρμακευτικές ιδιότητες του κρόκου καθώς το χρησιμοποιούσαν για να καταπολεμήσουν την αϋπνία και τα δυσάρεστα αποτελέσματα της μέθης από το κρασί. Επίσης χρησιμοποιείτο ως άρωμα στα λουτρά αλλά και ως αφροδισιακό. Οι Άραβες χρησιμοποιούσαν τον κρόκο ως αναισθητικό και είναι αυτοί που το εισήγαγαν στην Ισπανία τον δέκατο αιώνα. Αποτέλεσε βασικό συστατικό πάνω στο οποίο χτίστηκε η Ενετική αυτοκρατορία καθώς ήταν ένα από τα εμπορικά κέντρα. Σήμερα χρησιμοποιείται σε όλο το κόσμο στην ζαχαροπλαστική, στην αρτοποιία καθώς και ως μέρος διαφόρων διασήμων πιάτων όπως για παράδειγμα η ισπανική παέγια .

**ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ**

Η καλλιέργεια του κρόκου απαιτεί ακραίες κλιματικές συνθήκες. Χρειάζεται ξηρό και θερμό καιρό το καλοκαίρι και κρύο τον χειμώνα. Η γη στην οποία θα καλλιεργηθεί θα πρέπει να είναι ξηρή, ασβεστώδης, επίπεδη και χωρίς δένδρα. Το έδαφος πρέπει να είναι καλά στραγγιζόμενο ώστε να απομακρύνεται το νερό και να αποφεύγονται έτσι πιθανές προσβολές μυκήτων στους βολβούς που θα έχουν ως αποτέλεσμα το σάπισμα τους. Η σπορά γίνεται τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο. Η σπορά γίνεται με την τοποθέτηση των βολβών σε αυλάκια βάθους 20 εκατοστών και σε απόσταση 10 εκατοστών μεταξύ τους. Η συγκομιδή γίνεται στα τέλη Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου. Το λουλούδι του φυτού ανοίγει την αυγή και πρέπει να μείνει κατά το δυνατόν λιγότερο πάνω στο φυτό διότι μαραίνεται γρήγορα και τα στίγματα χάνουν το χρώμα και το άρωμα τους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η συγκομιδή ξεκινά όταν ξημερώσει έως την 10η πρωινή. Μόλις τα λουλούδια μαζευτούν γίνεται διαχωρισμός του στίγματος από το υπόλοιπο λουλούδι. Υπολογίζεται ότι χρειάζονται 85000 λουλούδια για να συγκομισθεί ένα κιλό από φρέσκα στίγματα κρόκου. Μετά το τέλος της συγκομιδής τα στίγματα πρέπει να αποξηρανθούν για να μπορούν να διατηρηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Κατά αυτή την διαδικασία ο φρέσκος κρόκος χάνει περίπου τα 4/5 του αρχικού του βάρους και αποκτά το

χαρακτηριστικό του κόκκινο χρώμα. Από ένα κιλό φρέσκα στίγματα κρόκου το τελικό προϊόν είναι 200 γραμμάρια αποξηραμένων στιγμάτων. Τα αποξηραμένα στίγματα για να διατηρήσουν τα χαρακτηριστικά τους πρέπει να αποθηκευτούν και να προστατευθούν από την υγρασία, το ηλιακό φως και τη θερμότητα.

**Τρίτη 23 Ιανουαρίου 2018**

---

### **Είμαι ένα παιδί μετανάστης**

**Από την Χρυσάνθη Κούρα**

Είμαι ένα παιδί μετανάστης.  
Αναρωτιέμαι αν θα καταφέρω να γυρίσω στη χώρα μου  
Ακούω τη μητέρα μου να μου λέει να μη φοβάμαι  
Βλέπω την οικογένειά μου χαρούμενη κι ευτυχισμένη  
Θέλω να καταφέρω να τους ξανασυναντήσω σύντομα  
Είμαι ένα παιδί μετανάστης.  
Υποκρίνομαι τη γενναία  
Αισθάνομαι φόβο και τρόμο  
Αγγίζω το χέρι της μητέρας μου και παίρνω κουράγιο  
Ανησυχώ για την οικογένειά μου

Κλαίω γιατί είμαι μόνη μου σε ξένη χώρα  
Είμαι ένα παιδί μετανάστης.  
Καταλαβαίνω ότι δε μπορώ να γυρίσω πίσω  
Δεν καταλαβαίνω γιατί στην πατρίδα μου γίνεται πόλεμος  
Λέω ότι θα τα καταφέρω  
Ονειρεύομαι και νοσταλγώ την ανέμελη ζωή μου  
Προσπαθώ να βρω ένα σπίτι απ'όπου δε θα με διώχνουν  
Ελπίζω να βρεθώ πάλι με τους δικούς μου

Είμαι ένα παιδί μετανάστης.

## Περίεργα Χριστουγεννιάτικα έθιμα

### Από Αναστασία Λιάλια, Ζάμπρου Ελεονώρα

Οι λαοί του κόσμου γιορτάζουν τα Χριστούγεννα ανά την υφήλιο με πολλές παραδόσεις και έθιμα. Συνήθως τα έθιμα είναι παρόμοια με μικρές διαφορές, όμως υπάρχουν και κάποια τα οποία είναι πολύ περίεργα και μπορεί να σας καταπλήξουν:

Εννιά ημέρες πριν τα Χριστούγεννα στη Βενεζουέλα οι άνθρωποι συμμετέχουν σε μια μαζική πορεία με πατίνια! Κροτίδες ξυπνούν τους κατοίκους του Καρακάς, οι οποίοι στη συνέχεια φορούν τα πατίνια τους και βγαίνουν στους δρόμους. Οι δρόμοι κλείνουν το πρωί και οι άνθρωποι πηγαίνουν στην εκκλησία με τα πατίνια τους.

Σε πολλές χώρες του κόσμου ο Αϊ - Βασίλης είναι αυτός που φέρνει τα δώρα στα παιδιά. Όχι όμως στην Ιταλία, όπου τα δώρα τα φέρνει μια ευγενική αλλά άσχημη μάγισσα που ονομάζεται «La Befana». Η μάγισσα δεν είδε το Χριστό να γεννιέται, όταν την φώναζαν οι τρεις μάγοι, επειδή - όπως λένε - ήταν απασχολημένη. Γι' αυτό η Befana εμφανίζεται μερικές ημέρες μετά την ημέρα των Χριστουγέννων και αφήνει δώρα σε κάθε σπίτι, σε περίπτωση που το Άγιο βρέφος βρίσκεται εκεί.

Bray Mare – Ουαλία: Τα Χριστούγεννα σε μερικά χωριά της Ουαλίας έχουν έναν ξεχωριστό πρωταγωνιστή. Ένας άνθρωπος σκεπάζεται με ένα λευκό σεντόνι, κρατώντας ένα μακρύ ξύλινο κουτάλι με το στολισμένο κρανίο ενός αλόγου και μαζί με 5-6 ανθρώπους κάνουν βόλτες στους δρόμους τραγουδώντας! Προσοχή όμως, γιατί το άλογο «δαγκώνει» και ο περαστικός-θύμα θα πρέπει να πληρώσει ένα πρόστιμο. Επίσης η παρέα κάνει και κατ' οίκον επισκέψεις ελπίζοντας σε κάποιο κέρασμα, καθότι η επίσκεψή τους θεωρείται ότι φέρνει καλή τύχη για την καινούργια χρονιά.



**Από την Βασιλική Ευαγγελοπούλου**

ΠΑΙΔΙΑ... Ένας κόσμος μαγικός, ο δικός μας κόσμος, όπου κυριαρχούν το χαμόγελο και η ευτυχία! Καθημερινά, έχουμε τόσα πολλά στο μυαλό μας, σκέψεις και συναισθήματα ταλανίζουν το μυαλό μας από το πρωί που ξυπνάμε μέχρι το βράδυ που κοιμόμαστε. Διαγωνίσματα, εκθέσεις, εργασίες, διάβασμα, αλλά και εξωσχολικές δραστηριότητες (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, ωδείο, αθλήματα κ.ά.). Μπορεί να υπερβάλλω, αλλά δεν είναι και λίγες οι στιγμές που βαριόμαστε να κάνουμε οτιδήποτε, που πάμε στο σχολείο αδιάβαστοι σε ένα μάθημα ή ξεχνάμε να κάνουμε μια άσκηση. Άκρως φυσιολογικό για κάθε παιδί!

Οι καθημερινές μας υποχρεώσεις, βέβαια, δεν σημαίνει πως θα μας χαλάνε τη διάθεση και θα μας κάνουν να χάσουμε το χαμόγελό μας. Ποιο, λοιπόν, είναι το μυστικό για έναν καλό έως άριστο μαθητή; Το διάβασμα με μέτρο είναι σημαντικό, όσο και αν κάποιες φορές δεν το θέλουμε. Χωρίς αυτό δεν θα αποκτήσουμε τις βασικές γνώσεις, που θα μας είναι εξαιρετικά χρήσιμες ειδικά στο μέλλον. Μην είσαι ποτέ ανταγωνιστικός με τους συμμαθητές σου, αγάπησε τους και δημιούργησε μαζί τους στιγμές που θα τις θυμάσαι για πάντα. Τέλος μην ξεχνάς ποτέ πως είσαι παιδί, φόρεσε κάθε μέρα το υπέροχο σου χαμόγελο, ακόμη και αν έχεις επιβαρυνμένο πρόγραμμα, μίλα και με τον διπλανό σου, παίξε, κάνε τις βλακείες που ποτέ άλλοτε δεν θα μπορέσεις να κάνεις, ζήσε την κάθε σου στιγμή σαν να είναι η τελευταία!

**Από Ελεωνόρα Ζάμπρου και Αναστασία Λιάλια**

Το σχολείο πριν από 3000 χρόνια δεν ήταν το ίδιο με το σημερινό. Οι ήρωες του Ομήρου αποκτούσαν χρήσιμες γνώσεις για τη ζωή και άκουγαν διδακτικές ιστορίες κοντά σε σοφούς γέροντες. Αργότερα, τον 6<sup>ο</sup> αιώνα π.Χ., το σχολείο άρχισε να οργανώνεται σύμφωνα με τους νόμους της πολιτείας. Τα παιδιά χωριστήκανε σε ομάδες ανάλογα με την ηλικία τους και διαμορφώθηκε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα μαθημάτων που περιελάμβανε τη σωματική άσκηση, την ανάγνωση και τη μουσική. Τα πρώτα σχολικά κτήρια αναφέρονται γύρω στο 500 π.Χ.

Στη Σπάρτη το σχολείο ήτανε πάρα πολύ αυστηρό, γιατί ήθελε να προετοιμάσει τα παιδιά για τη στρατιωτική τους ζωή. Σύμφωνα με τη λακωνική αγωγή τα παιδιά ήδη στα επτά τους χρόνια, με τη φροντίδα της πολιτείας, ζούσαν όλα μαζί μακριά από το σπίτι τους . Η σωματική άσκηση ήταν το κύριο μάθημά τους. Αυστηροί παιδονόμοι επέβλεπαν τις ασκήσεις σκληραγωγίας και τιμωρούσαν τα άτακτα παιδιά. Τελικός στόχος του σχολείου ήταν να βγάλει έφηβους που γνώριζαν άριστα την πολεμική τέχνη. Μέσα, όμως, στο πρόγραμμα υπήρχαν ακόμη και μαθήματα μουσικής και ανάγνωσης κειμένων.

**Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017**

---

**Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ**

**Από την Έρη Μαμάτσιου**

Τα είδη μουσικής που υπάρχουν είναι αμέτρητα. Ο κάθε άνθρωπος έχει τις δικές του προτιμήσεις ανάλογα με τη προσωπικότητά του, την εποχή του και τις καταστάσεις που εκτυλίσσονται γύρω από αυτόν.

Η μουσική θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι ο καλύτερός μας φίλος στις δυσκολότερες και στις καλύτερες στιγμές μας. Είναι εκεί, όταν δεν θέλεις να ακούς τη γκρίνια του μικρότερου αδερφού σου και μάλιστα με αυξημένη την ένταση. Είναι εκεί, όταν είσαι στεναχωρημένος, επειδή μάλωσες με την παρέα σου. Είναι εκεί, όταν είσαι ενθουσιασμένος που νικήσατε με την ομάδα σου σε κάποιον αγώνα που παίζατε. Η μουσική, ο ρυθμός, η μελωδία βρίσκονται παντού - χωρίς να το καταλαβαίνουμε πολλές φορές. Αν ακούσουμε πολύ προσεκτικά τον κόσμο γύρω μας, θα παρατηρήσουμε πως το κελάηδημα των πουλιών, το βήμα των περαστικών, το τικ τακ του ρολογιού, όλα συνδυάζονται και συνθέτουν μελωδίες μαγικές.

Η μουσική και τα τραγούδια, εκτός από το να συνδέονται με τη ψυχολογία μας, επιπλέον την επηρεάζουν. Κάποιος είχε γράψει: "Αν η μουσική δεν μπορεί να διορθώσει κάπως την κατάσταση, τα πράγματα πρέπει να είναι σοβαρά" και ίσως να έχει δίκιο. Έχει δοκιμαστεί σε νοσοκομεία και κλινικές να βάζουν στους ασθενείς μουσική, ώστε να νιώθουν καλύτερα, όταν η ατμόσφαιρα γίνεται αποπνικτική και στενάχωρη για κάποιους από αυτούς. Με τη μουσική το μυαλό ταξιδεύει σε καταστάσεις ρομαντικές, λυπητερές, δυσάρεστες, αλλά και υπερβολικά ευχάριστες την ίδια στιγμή. Έτσι τα σκαμπανεβάσματα της ψυχολογίας μας οφείλονται συνήθως σε πράγματα που ακούμε .

Το επόμενο πρωί λοιπόν που θα ξυπνήσεις στις εφτά, για να πας σε αυτό το κτήριο που λέγεται σχολείο και το βαριέσαι απίστευτα, δοκίμασε να ακούσεις το αγαπημένο σου τραγούδι και θα δεις πως η διάθεσή σου θα αλλάξει αυτόματα τραγουδώντας το. Το μόνο αρνητικό με αυτό είναι ότι μπορεί να το τραγουδάς και για το υπόλοιπο της ημέρας, καθώς θα σου έχει κολλήσει για τα καλά και θα το σιγομουρμουρίζεις την ώρα των Μαθηματικών...

**Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου 2015**

---

## **Ρουκατσάρια**

### **Γράφει ο Χαρίλαος Ντίνας**

Στο χωριό μου που είναι η Ελάτη Κοζάνης, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς έχουμε ένα έθιμο:

μαζεύονται όλα τα αγόρια στην πλατεία, δύο από αυτά τα βάφουν μαύρα στο πρόσωπο και τα ντύνουν το ένα γιαγιά και το άλλο παππού και τους ονομάζουν Ρουκατσάρια. Μόλις είναι έτοιμα τα παιδιά, δηλαδή όταν είναι ντυμένοι και βαμμένοι, τους περνάνε στη μέση κουδούνια και αρχίζουν να χορεύουν. Έπειτα πηγαίνουν στα σπίτια, τραγουδούν και η οικογένεια τους δίνει τσίπουρο, τυρί και κρέας. Μόλις δείξει το ρολόι της εκκλησίας δώδεκα, μετράνε αντίστροφα από το δέκα έως το ένα, για να αλλάξουν τη χρονιά. Τότε η καμπάνα αρχίζει να χτυπάει χαρούμενα. Την άλλη μέρα με τα τρόφιμα και το τσίπουρο που έχουν συγκεντρώσει γίνεται ένα μεγάλο γλέντι στην πλατεία του χωριού. Αυτό είναι το έθιμο "Ρουκατσάρια".

**AIDS:  
ΜΟΝΑΧΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ  
Ή  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ;**

*Γράφει ο Ευριπίδης Σιδηρόπουλος*

Μια ασθένεια που εξαπλώνεται όλο και περισσότερο στις σύγχρονες κοινωνίες είναι και το AIDS ( γνωστό και ως Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας). Έχει γίνει μεγάλος λόγος για αυτή τη σχετικά καινούρια ασθένεια και επιπλέον έχουν διαμορφωθεί πολλές αρνητικές απόψεις, κυρίως λόγω της προκατάληψης του ανθρώπου για το νέο και το άγνωστο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την παραγκώνιση των φορέων της ασθένειας και την περιφρόνησή τους από την υπόλοιπη κοινωνία . Επομένως οι φορείς είναι μόνοι τους τις δύσκολες στιγμές αντιμετωπίζοντας την ασθένεια χωρίς καμία ψυχολογική υποστήριξη.

Όμως πρέπει η κοινωνία να αλλάξει στάση, για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση του AIDS. Έτσι είναι απαραίτητη η υποστήριξη του ευρύτερου συνόλου στην προσπάθεια για αντιμετώπιση. Συμμετέχοντας σε προγράμματα ενημέρωσης και διάφορες προληπτικές εξετάσεις, καθώς επίσης και σε διάφορες άλλες εκδηλώσεις, μπορούμε να πληροφορηθούμε κατάλληλα , ξεπερνώντας με αυτό τον τρόπο τις αναστολές και τις προκαταλήψεις μας σχετικά με το AIDS. Γιατί όταν ο κόσμος συναντά τέτοια σοβαρά θέματα, πρέπει να τα αντιμετωπίζει με θάρρος, υπευθυνότητα και επίγνωση του θέματος, χωρίς να τα περιφρονεί και να τα περιγελά.

## GRAFFITI

### Από Ιωάννα Μυλωνά και Παναγιώτα Κακαβέλη

**Γκράφιτι** είναι η αναγραφή κειμένου, συνθημάτων ή η ζωγραφική σε επιφάνειες που συνήθως βρίσκονται σε δημόσιους χώρους (για παράδειγμα σε τοίχους). Τα γκράφιτι συνήθως γίνονται από αγανακτισμένους ανθρώπους οι οποίοι θέλουν να περάσουν ένα μήνυμα..

Στη διάλεκτο των γκραφιτάδων, το να κάνεις γκράφιτι λέγεται συνήθως "βάψιμο".

Μερικά από τα είδη γκράφιτι που παρουσιάζονται σήμερα είναι:

- Σε εξωτερικούς τοίχους (συνήθως στους δρόμους). Όταν γίνονται σε ένα προσωπικό χώρο που το βλέπουν ελάχιστοι, δεν θεωρείται γκράφιτι.
- Συνθήματα
- Ζωγραφική
- Διαμαρτυρία (για παράδειγμα στην Βόρεια Ιρλανδία, με τα murals που απαθανατίζουν νεκρούς και θέματα από τις συγκρούσεις με τους Βρετανούς).
- Σε εσωτερικούς τοίχους και επιφάνειες (συνήθως μικρού μεγέθους). π.χ. τουαλέτες, σκοπιές, θρανία.
- Αυτοσχέδια ποιήματα

Σε ορισμένες πόλεις του κόσμου υπάρχουν τοίχοι μόνο για γκράφιτι. Κάποιες φορές το γκράφιτι γίνεται κατά επιθυμία του ιδιοκτήτη του κτιρίου για διακόσμηση, συνήθως με συγκεκριμένη θεματολογία.

Τις περισσότερες φορές τα γκράφιτι συνοδεύονται από μια ταγκιά. Το "tag" είναι η υπογραφή που γίνεται με σπρέι σε ένα τοίχο από τον καλλιτέχνη ενός γκράφιτι ή και μόνη της. Το "tag" είναι μικρό και βρίσκεται ή μέσα στη ζωγραφιά ή κάτω σε μια άκρη (δεν γίνεται να είναι πιο μεγάλο από το γκράφιτι).

Τα γκράφιτι θεωρούνται ιδανικά για την διακόσμηση των αχρησιμοποίητων χώρων, μόνο όταν το περιεχόμενό τους είναι λογικό και συνετό. Τα γκράφιτι τα οποία έχουν σατανιστικό ή απαγορευμένο περιεχόμενο συνήθως μας προκαλούν δυσφορία και ο κύριος σκοπός τους δεν είναι να διακοσμήσουν τοίχους αλλά να περάσουν ένα μήνυμα (τις περισσότερες φορές διαμαρτυρίας) ή να εκφράσουν συναισθήματα.

Οι έφηβοι τις περισσότερες φορές κάνουν γκράφιτι στους τοίχους του σχολείου τους με απώτερο σκοπό να εκφράσουν την αντιπάθειά τους προς αυτό. Το περιεχόμενό τους είναι βίαιο και εκφοβιστικό.

Στο σχολείο μας οι μαθητές με τη συνεργασία και βοήθεια των καθηγητών είχαν την ευκαιρία να αυτοσχεδιάσουν και να δημιουργήσουν πανέμορφα γκράφιτι, στολίζοντας με αυτόν τον τρόπο τους χώρους του σχολείου, δίνοντας χρώμα στην καθημερινότητά μας και κάνοντας μας υπερήφανους για τις καλλιτεχνικές τους ικανότητες.

**Κυριακή 2 Ιουνίου 2013**

---

## **ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ**

Γράφει η Παναγιώτα Χατζή

Στις μέρες μας πολλά παιδιά βιώνουν τη βία στα σχολεία. Η βία αυτή έχει πολλές μορφές - μπορεί να είναι είτε σωματική, είτε ψυχολογική .

Η πιο εμφανής μορφή βίας είναι η σωματική. Τα παιδιά προκειμένου να λύσουν τις διαφορές τους μπλέκονται σε καβγάδες, οι οποίοι πολλές φορές καταλήγουν σε ξυλοδαρμό.

Εκτός από τη σωματική βία υπάρχει και η ψυχολογική, η οποία πολλές φορές αγνοείται, παρόλο που είναι εξίσου σημαντική. Εκδηλώνεται από παιδιά τα οποία έχουν στόχο να πληγώσουν άλλα, τα οποία είναι συνήθως και τα πιο ευαίσθητα. Αυτή η μορφή βίας πραγματοποιείται λεκτικά - όπως λένε: η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει.

Σημαντικό ρόλο στην εμφάνιση του φαινομένου παίζει η οικογένεια, γιατί μέσα από αυτή διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του ανθρώπου. Τα παιδιά που είναι βίαια αποκτούν αυτήν τη συμπεριφορά είτε γιατί μιμούνται ανάλογες καταστάσεις που συμβαίνουν σπίτι τους, είτε γιατί βιώνουν προβλήματα στο οικογενειακό τους περιβάλλον και αυτός είναι ένας τρόπος αντίδρασης τους. Επίσης καθοριστικό ρόλο παίζουν τα Μ.Μ.Ε, διότι προβάλλουν λάθος πρότυπα και προωθούν τη βία. Έτσι επηρεάζουν τους εφήβους αρνητικά .

Το πρόβλημα της βίας στα σχολεία είναι ένα από τα μεγαλύτερα στις μέρες μας. Και γι' αυτό πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα για την αντιμετώπιση του. Καταρχήν οι καθηγητές των σχολείων πρέπει να είναι πιο κοντά στους μαθητές τους, να τους ακούνε και να τους συμβουλεύουν. Και επειδή αυτό πάντα δεν μπορεί να γίνει, θα ήταν καλό το κράτος να διορίσει τουλάχιστον έναν ψυχολόγο σε κάθε σχολείο.

Η βία στα σχολεία δεν είναι παιχνίδι - πρέπει να σταματήσει άμεσα !

## **A Midnight Robbery**

**By Evripidis Sidiropoulos**

I was home alone. It was a hot summer midnight. I was trying to sleep, although it was hot. My parents were out and my sister told them that she would sleep at a friend's house. Suddenly, a strange noise came from the kitchen. I was terrified! Someone was stealing us. I took my old guitar and went downstairs.

When I got in the kitchen, I saw the refrigerator door open. With a quick and silent move, I closed it to the person who was behind and I was just about to hit him or her with my guitar. I was shocked when I saw it was my sister.

She explained to me that our parents were angry with her, because she had broken an expensive vase that afternoon. After that, she pretended that she was leaving, but hid in the garden and waited until our parents left. Then, she came silent back to house, because she wanted to see a movie on her TV and at that moment she was taking food for her.

It was so funny and unbelievable that our parents didn't believe us. It was a nice experience because I learned not to panic and do something quickly in emergencies. And my sister gained something from this experience: a big lump at her head!

## **A scary night**

**By Panagiota Tziveli**

It was a rainy night and I was at home alone because my parents were out. So I didn't miss the opportunity and saw my favorite scary movie. I had invited my best friend but unfortunately she couldn't come.

While I was watching the scariest part, I saw a shadow at my door. At first I thought that probably it was just an illusion but as time passed and this shadow wouldn't leave my door, I actually began to fear. Without making a noise, I turned off the TV and hid in my closet. My fear grew when I heard loud footsteps and finally it culminated when the door opened.

At that moment I said to myself: "Get out and whatever it is, you can face it", I came down the stairs clinking on the toes of my feet when the lights turned on. Can you imagine who it was? Yes, it was my parents and as they saw me suddenly, they started to scream, but not only them, me too. It was so funny! Then I told them what had happened and they told me that the loud footsteps came from them, but not the shadow.

Finally I never knew what the shadow was, but I was taught a very good lesson: "Not to see a scary movie alone again"!



## ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ

### Γράφει η Κυριακή Καραστέργιου

Την περασμένη εβδομάδα η περιβαλλοντική ομάδα της Β' Γυμνασίου του σχολείου μας που συμμετέχει στο πρόγραμμα «Οι περιπέτειες του μεταξοσκώληκα» επισκέφτηκε το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) Σουφλίου, για να παρακολουθήσει το πρόγραμμα «Οι περιπέτειες του μεταξοσκώληκα στην πόλη του μεταξιού».

Η περιπέτειά μας ξεκίνησε την Πέμπτη 28/3/2013, όταν, μετά από ένα πολύωρο αλλά ευχάριστο ταξίδι, φτάσαμε νωρίς το απόγευμα στο ΚΠΕ Σουφλίου, όπου οι υπεύθυνοι του ΚΠΕ κύριοι Αποστόλης Ιωαννίδης και Γρηγόρης Μπιστίνας μας υποδέχτηκαν θερμά και μας έκαναν να νιώσουμε πολύ άνετα και οικεία. Αφού τακτοποιηθήκαμε στις μαθητικές εστίες, όπου φιλοξενηθήκαμε, βρεθήκαμε στην αίθουσα συνεδριάσεων, όπου παρουσιάσαμε τους εαυτούς μας και παρακολουθήσαμε ένα βίντεο με τα στάδια ζωής του μεταξοσκώληκα, το οποίο μας εντυπωσίασε και μας τράβηξε το ενδιαφέρον.

Την επόμενη ημέρα περιηγηθήκαμε στο Λαογραφικό Μουσείο Σουφλίου, στο Μουσείο Τέχνης Μεταξιού, στο Μουσείο Μετάξης και στο Ιστορικό Μουσείο Σουφλίου, όπου γνωρίσαμε από κοντά το μετάξι και το μεταξοσκώληκα και ενημερωθήκαμε για την εκτροφή του και τη συμβολή του στην ανάπτυξη, την αρχιτεκτονική, την ιστορία και την οικονομία του Σουφλίου. Αυτό που μας προκάλεσε τη μεγαλύτερη εντύπωση είναι το πώς από ένα σκουληκάκι σε μέγεθος κεφαλιού μιας καρφίτσας μπορούν να παραχθούν 1.500-3.000 μέτρα μεταξωτής κλωστής. Το απόγευμα επισκεφτήκαμε το δάσος της Δαδιάς, το οποίο είναι εθνικό πάρκο και φιλοξενεί πολλά προστατευόμενα είδη πουλιών, όπως μαυρόγυπες και θαλασσαετούς, αλλά και χλωρίδας, όπως ορχιδέες σε διάφορα σχήματα και χρώματα. Μάλιστα είχαμε την ευκαιρία να θαυμάσουμε με ειδικό εξοπλισμό τα εντυπωσιακά πτηνά από το ειδικά διαμορφωμένο παρατηρητήριο. Τέλος, μας έγινε ξενάγηση σε βιοτεχνική μονάδα παραγωγής μεταξιού και είδαμε από την αρχή πώς από ένα κουκούλι μεταξοσκώληκα γίνεται ένα ωραίο μεταξωτό ύφασμα, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή πουκάμισων, εσωρούχων, τραπεζομάντιλων, φορεμάτων ακόμη και πίνιγκ για το σώμα.

Το Σάββατο, αφού εκπονήσαμε σε ομάδες και παρουσιάσαμε τις εργασίες που μας ανατέθηκαν, ευχαριστήσαμε και αποχαιρετήσαμε τα μέλη του ΚΠΕ και συνεχίσαμε το ταξίδι μας με προορισμό την πόλη της Ξάνθης. Την Κυριακή περπατήσαμε στην παλιά πόλη της Ξάνθης και πήραμε το δρόμο της επιστροφής.

Η περιπέτειά μας στην πόλη του μεταξιού δυστυχώς τελείωσε, όμως οι εμπειρίες που αποκομίσαμε θα μας συνοδεύουν για πάντα και σίγουρα θα θέλαμε να ξαναπάμε χωρίς κανένα ενδοιασμό.

Ευχαριστούμε τους συνοδούς-καθηγητές μας και το προσωπικό του ΚΠΕ Σουφλίου για την υπέροχη φιλοξενία.



## Σκέψεις για την επανάσταση του 1821

Γράφει ο Μιχάλης Τσανακτσίδης

Η επανάσταση του 1821 είναι ένα γεγονός καθοριστικό για την νεοελληνική ιστορία, καθώς το αποτέλεσμα της εκτός από την απελευθέρωση από τους Τούρκους ήταν η ίδρυση του Ελληνικού κράτους .

Η Ελληνική επανάσταση είναι ένα παράδειγμα πώς ένας λαός βυθισμένος στην αμάθεια και στην παρακμή κατάφερε να νικήσει ένα λαό ισχυρό και εμπειροπόλεμο.

Για να επιτύχει όμως μια επανάσταση προηγείται η προετοιμασία και η εδραίωση της. Η εδραίωση της έγινε μέσα από κάποιες συγκυρίες. Λίγο η γεωγραφική θέση της Πελοποννήσου, λίγο η εμφύχωση από τις αρχές της Γαλλικής Επανάστασης βοήθησαν στην εδραίωσή της. Δυο γεγονότα όμως είναι καθοριστικά:

α) η ίδρυση της Φιλικής Εταιρίας στα 1814 από τον Εμμανουήλ Ξάνθο, Αθανάσιο Τσακάλωφ, Νικόλαο Σκουφά .

β) η μετακίνηση του Χουρσίτ Μεχμέτ πασά (τοπεάρχη της Πελοποννήσου) για τον πόλεμο με τον Αλή πασά και συνεπώς αποδυνάμωση των σωμάτων των Τούρκων στην Πελοπόννησο .

Η ελληνική επανάσταση την επιτυχία της δεν την οφείλει μονάχα στις συγκυρίες. Είναι ευγνώμων σε συγκεκριμένα ονόματα Ελλήνων και μη, όπως του Κολοκοτρώνη, του Παπαφλέσσα, του Νικηταρά, του λόρδου Βύρωνα, του Καραϊσκάκη και άλλων.

Τις ένδοξες σελίδες της ελληνικής ιστορίας τις αμαυρώνουν κάποιες σκοτεινές σελίδες. Η χειρότερη από αυτές ήταν οι εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ των Ελλήνων -κατά τα έτη 1823 και 1825- που κόντεψαν να οδηγήσουν την επανάσταση σε πλήρη αποτυχία. Μία άλλη σκοτεινή σελίδα είναι τα «ληστρικά» δάνεια του 1821. Το 1824, πριν την ύπαρξη του ελληνικού κράτους, υπογράφεται δάνειο 800.000 στερλινών. Το κράτος είναι χρεωμένο πριν καν ιδρυθεί και σαν να μην έφτανε αυτό επακολούθησαν κι άλλα δάνεια .

Παρά αυτές τις μαύρες σελίδες το 1821 θα μένει στη συνείδηση του κάθε Έλληνα ως σήμα κατατεθέν της ελευθερίας και πιστεύω πως πραγματικά του αξίζει αυτό .

**Τετάρτη 20 Μαρτίου 2013**

---

### **Οι Αποκριές στη Κοζάνη**

Γράφουν: Αγγελική Τσερνίδου, Παναγιώτα Χατζή

Οι Αποκριές στη Κοζάνη είναι μοναδικές. Ξεκινάνε από την Τσικνοπέμπτη και τελειώνουν την Κυριακή πριν την Καθαρά Δευτέρα. Κάθε μέρα και ένας Σύλλογος παρουσιάζει στην πλατεία τοπικούς παραδοσιακούς χορούς. Έπειτα όλοι κατευθυνόμαστε στο Φανό του Συλλόγου αυτού, για να συνεχίσουμε το γλέντι. Όλοι μας χορεύουμε γύρω από τη φωτιά, ακούγοντας διάφορα Κοζανίτικα τραγούδια.

Επίσης συναρπαστική είναι και η παρέλαση του καρναβαλιού, το μεσημέρι της Μεγάλης αποκριάς. Όλοι οι Σύλλογοι φτιάχνουν και παρουσιάζουν τα άρματά τους, που έχουν κυρίως σατιρικό θέμα σχετικό με την πολιτική και κοινωνική επικαιρότητα. Τα μέλη του Συλλόγου φοράνε στολές που σχετίζονται με το θέμα αυτό. Όλοι περνάνε πολύ ωραία χορεύοντας.

Ακόμη πρέπει να τονίσουμε ότι έρχονται και επισκέπτες από διάφορες περιοχές όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και από το εξωτερικό.

Το καρναβάλι της Κοζάνης διαφέρει από αυτό της Πάτρας, διότι δεν προσφέρει θέαμα και διασκέδαση με ξενόφερτα στοιχεία, αλλά προσπαθεί να ψυχαγωγήσει τον άνθρωπο με γνήσιο παραδοσιακό τρόπο.

**Τρίτη 19 Μαρτίου 2013**

---

### **Sourd Games**

Γράφει η Μαριάνθη Παπαθανασίου

Κάθε χρόνο, την Παρασκευή πριν τη Μεγάλη Αποκριά, στην πόλη μας διοργανώνονται από τους Προσκόπους, το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού Κοζάνης και το Τοπικό Συμβούλιο Νέων Κοζάνης τα γνωστά Κοζανίτικα Sourd Games. Είναι ένα είδος παιχνιδιού με δοκιμασίες μέσα από τις οποίες αναδεικνύεται η νικήτρια ομάδα και συμμετέχουν όλα τα παιδιά, από 6η Δημοτικού και πάνω, που έχουν κέφι και διάθεση για αλεύρωμα και πολύ παιχνίδι!

Έτσι σε διάφορα μέρη της Κεντρικής Πλατείας της Κοζάνης υπάρχουν πολλοί και διαφορετικοί σταθμοί παιχνιδιών- δοκιμασιών και οι ομάδες πρέπει να περάσουν με επιτυχία από όλους τους σταθμούς για να μαζέψουν όσους περισσότερους βαθμούς και σφραγίδες μπορούν, για να φτάσουν τέλος νικητές στην εξέδρα της Κεντρικής Πλατείας!

Ένα παράδειγμα δοκιμασίας είναι να βάλουν την μπάλα μέσα στο καλάθι του μπάσκετ χρησιμοποιώντας μόνο τα πόδια. Και βέβαια από όλη αυτή τη διαδικασία δεν λείπει και το αλεύρωμα ! Φέτος διοργανώθηκαν με επιτυχία και πάλι τα αγαπητά σε όλους Sourd Games και τα παιδιά το καταευχαριστήθηκαν!

**Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2012**

---

## **ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ**

Γράφει η Θωμαή Ζιώγα

Οι τελευταίες μέρες πριν τα Χριστούγεννα για όλους τους μαθητές είναι χαρά. Όλοι περιμένουμε πώς και πώς να έρθουν, για να χαλαρώσουμε τις γιορτινές μέρες.

Τα Χριστούγεννα φέρνουν όλα τα μέλη της οικογένειας πιο κοντά, περνώντας ωραίες οικογενειακές στιγμές. Στολίζοντας το Χριστουγεννιάτικο δέντρο και κάνοντας επισκέψεις σε μεγαλύτερα μέλη της οικογένειας βιώνουμε όλοι μαζί τη γιορταστική ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων.

Όμως ακόμα και τα Χριστούγεννα κάποιες οικογένειες δεν περνούν ώρες μαζί- όχι γιατί δεν το θέλουν ή εξαιτίας του ότι οι γονείς δουλεύουν, αλλά επειδή δεν το επιδιώκουν. Τα παιδιά μάλιστα βλέπουν τα Χριστούγεννα σαν ευκαιρία να κάτσουν στον υπολογιστή από το πρωί ως το βράδυ, ξεχνώντας το πνεύμα των Χριστουγέννων. Το μόνο που τους κάνει να αγαπούν τα Χριστούγεννα είναι τα δώρα που παίρνουν από τους γονείς τους; Σίγουρα θα μπορούσαν να παίζουν παιχνίδια με φίλους ή με τα μέλη της οικογένειάς τους.

Έτσι εάν θέλουμε να περάσουμε αγαπημένα Χριστούγεννα καλό είναι να μη ξοδεύουμε χρόνο σε άσκοπες συνήθειες, αλλά σε ανθρώπους που τους αγαπάμε ,μας αγαπούν και μας χρειάζονται αυτές τις δύσκολες εποχές. Επίσης ας μη ξεχνάμε πως Χριστούγεννα δεν είναι μόνο να παίρνεις ,δεν είναι μόνο να δίνεις , είναι να αγαπάς!

Σας ευχόμαστε καλά Χριστούγεννα και καλή χρονιά!

**Πέμπτη 22 Νοεμβρίου 2012**

---

## ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

(Μέσα από τα μάτια και την πένα των μαθητών)

Να τι προέκυψε σε μια ώρα απασχόλησης μαθητών της Β τάξης, όταν τους ζητήθηκε να γράψουν για την εφημερίδα, με θέμα

**"πώς βιώνω την οικονομική κρίση":**

..... Πολλοί άνθρωποι μένουν χωρίς δουλειά, διότι κλείνουν τα περισσότερα καταστήματα, ενώ άλλοι χρωστάνε χρήματα, γιατί δεν μπορούν να πληρώσουν τα χρέη τους λόγω των περικοπών που γίνονται. Εμένα προσωπικά ευτυχώς και οι δυο γονείς μου δουλεύουν, έτσι δεν έχω νιώσει την οικονομική κρίση τόσο έντονα. Παρ' όλα αυτά έχω δει ανθρώπους να κοιμούνται στα πεζοδρόμια, στα παγκάκια, δεν έχουν τόπο κατοικίας. Δυστυχώς έχει τύχει να δω και παιδιά στην ηλικία μας, σε πιο μεγάλες πόλεις από την Κοζάνη, να μπαίνουν σε σκουπιδοτενεκέδες και να ψάχνουν τα σκουπίδια να βρουν φαγητό.....

..Για μένα η οικονομική κρίση έχει μια δύσκολη αντιμετώπιση, γιατί καταλήγει σε ανθρώπους που δεν έχουν σπίτι και φαγητό να φάνε. Σήμερα σε εμάς το περνάει αρκετός κόσμος, έχουμε πολλούς ανέργους και ανθρώπους που ζητάν βοήθεια.

....Πολύς κόσμος είναι στους δρόμους, τα έχουν χάσει όλα. Υπάρχουν άνθρωποι εκεί γύρω που έχουν τις δυνατότητες και τα πτυχία και είναι άνεργοι. .. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν οικογένεια και δεν μπορούν να την συντηρήσουν και έτσι καταφεύγουν σε άλλες λύσεις. Άλλοι αναγκάζονται να παρατούν τα σπίτια τους και επιστρέφουν στα χωριά τους και ασχολούνται με τις καλλιέργειες.

..Η οικονομική κρίση πιστεύω πως δεν έχει φέρει αλλαγές στη ζωή μου πιο μεγάλες από τις ανόητες συζητήσεις με τους γονείς μου για την οικονομία, όταν ξεχνάω να σβήσω το φως του δωματίου μου. Πέρα από αυτό και μια μικρή μείωση στο χαρτζιλίκι μου, σε μένα ως παιδί δεν υπήρχαν μεγάλες αλλαγές όπως σε άλλους ανθρώπους. Για παράδειγμα πολλοί έχασαν τη δουλειά τους, αλλά εγώ δεν δουλεύω ή πολλοί σταμάτησαν να πληρώνονται αλλά εγώ δεν βγάζω λεφτά. Μπορεί πολλοί να ζουν έντονα την κρίση αλλά εγώ δεν χρειάζομαι πολλά πράγματα και δεν τη ζω έντονα. Το μόνο πράγμα που με έχει ενοχλήσει είναι η καθημερινή παρακολούθηση ειδήσεων στην τηλεόραση 24 ώρες το 24ωρο και τα μικρά χαζά αστείακια για τους Γερμανούς και την Μέρκελ...

....Προσωπικά η οικονομική κρίση νομίζω πως δεν μας έχει αγγίξει ακόμα όλους, αλλά είναι κάτι που αναμένεται να συμβεί τα επόμενα χρόνια. Έχω την εντύπωση πως δεν έχουμε μεγάλα οικονομικά προβλήματα, τουλάχιστον στην περιοχή μας, αλλά όλο και κάπως έχουμε τις μειώσεις μας καθώς και τις ελλείψεις μας. Για παράδειγμα έχω προσέξει πως αγοράζω λιγότερα πράγματα απ' ότι πρώτα.....

Κάθε μέρα βλέπουμε πως όλοι οι άνθρωποι προσπαθούν να επιβιώσουν σε αυτήν τη δύσκολη περίοδο. Οικογένειες δεν έχουν να φάνε, πολλοί νέοι είναι άνεργοι, η τρίτη ηλικία δεν έχει τη δυνατότητα να παίρνει φάρμακα εξαιτίας της χαμηλής σύνταξης και πολλοί

άλλοι άνθρωποι βρίσκονται άστεγοι χωρίς τροφή στο δρόμο. Τόσο θλιβερό το όλο θέαμα, που ακόμα και στο άκουσμα αυτής της κατάστασης ανατριχιάζεις και αναρωτιέσαι πώς φτάσαμε ως εδώ. Στα περισσότερα σπίτια υπάρχει η εξοικονόμηση ενέργειας και η οικονομία στο νερό και στο ρεύμα, όπου ο καθένας ανησυχεί για το ποσό πληρωμής.. Άραγε πότε θα ξεφύγουμε από αυτήν την κατάντια;

...Πολλές οικογένειες έχουν νιώσει πολύ λίγο την κρίση με μικρές μειώσεις μισθών ή και καθόλου. Άλλες πάλι έχουν φτάσει σε σημείο να είναι άνεργοι και οι δύο γονείς. Με την κρίση πιστεύω ότι οι άνθρωποι στεναχωριούνται και απογοητεύονται διότι δεν μπορούν να προσφέρουν όσα θέλουν στα παιδιά τους. Όμως υπάρχουν και τα καλά, όπως για παράδειγμα οι οικογενειακές σχέσεις συσφίγγονται.

.... Ξέρω οικογένειες που δεν έχουν οικονομική άνεση και δύσκολα επιβιώνουν, έχουν χάσει τις δουλειές τους και σιγά σιγά δεν θα υπάρχει καμία δουλειά και θα είμαστε όλοι χάλια σε οικονομική κατάσταση. Ελπίζω να μη γίνει τίποτα και να στρώσουν τα πράγματα!

...Άνθρωποι στους δρόμους που δεν έχουν σπίτια, δουλειά, βλέπουμε να ψάχνουν στα σκουπίδια μπας και βρουν κάτι να φάνε, κάτι να πάρουν. Μερικοί άνθρωποι φεύγουν, πάνε σε άλλες χώρες μήπως και μπορέσουν να έχουν ένα καλύτερο μέλλον, μήπως μπορέσουν να βρουν μια δουλειά, γιατί πλέον στην Ελλάδα δουλειές δεν υπάρχουν. Στις οικογένειες έχουν μειώσει τα έξοδα και τα έσοδα. Είναι απαράδεκτο να βλέπουμε ο καθένας να βιώνει τη ζωή του κάπως διαφορετικά από τις άλλες φορές, γιατί ο καθένας έχει βιώσει την οικονομική κρίση που κάποιοι επέλεξαν να έχουμε, χωρίς εμείς να το θέλουμε.

Η οικονομική κρίση για μένα σημαίνει ότι δεν έχω αρκετά λεφτά για "gaming" και διασκέδαση γενικότερα. Επίσης σημαίνει ότι πολλές φορές πρέπει να κάνω περοκοπές σε διάφορες αγορές όπως ρούχα, τρόφιμα, παπούτσια...

....Σήμερα οι γονείς μας δεν παίρνουν τόσα πολλά λεφτά όπως έπαιρναν παλιότερα... για παράδειγμα στο σπίτι λείπουν κάποια τρόφιμα που χρειαζόμαστε ή μας λείπουν κάποια ρούχα....

..... Άμα είχαμε και σοβαρούς πολιτικούς συμμάχους, όχι σαν τη Μέρκελ, που να αγαπούν την Ελλάδα και όχι να θέλουν να τη βλέπουν να πέφτει, άμα ήμασταν αισιόδοξοι και είχαμε καλό πνεύμα, όλα μπορούν να γίνουν καλύτερα..

Εμένα δουλεύουν και οι δυο γονείς μου και τα βγάζουμε πέρα. Αλλά ωστόσο κάνουμε όσο πιο πολύ οικονομία μπορούμε σε όλους τους τομείς. Πάντα προηγείται να πληρώσουμε τους λογαριασμούς και τα δάνεια και μετά να ξοδεύουμε λεφτά για άλλα πράγματα όπως ρούχα...

..... Τον τελευταίο χρόνο οι μισθοί έχουν πέσει πολύ και εγώ δεν μπορώ να καταλάβω γιατί! Θα μπορούσαν να κόψουν από αλλού αυτά τα χρήματα και να μην τα παίρνουν από τον απλό κόσμο. Άλλοι δεν έχουν να φάνε και από άλλους περισσεύουν, γιατί να μην πάρουν από αυτούς λεφτά, γιατί; Η καθημερινή ζωή άλλαξε πολύ και οι συζητήσεις δεν έχουν άλλο θέμα παρά μόνο την οικονομική κρίση.

**Σάββατο 10 Δεκεμβρίου 2011**

---

**ΗΛΙΟΣ, ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ**

Γράφει η Μαριάνθη Παπαθανασίου

Την Κυριακή 4 Δεκεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε στο Βαλταδώρειο Γυμνάσιο Κοζάνης ημερίδα με θέμα «Ήλιος, Το Άστρο Της Ημέρας».

Ομιλητής ήταν ο κ. Αριστείδης Βούλγαρης, ο οποίος μας ταξίδεψε στην επιφάνεια και το εσωτερικό του Ήλιου.

Μέσα από φωτογραφίες και βίντεο ανακαλύψαμε τις μαύρες κηλίδες στην επιφάνεια του Ήλιου και θαυμάσαμε τη μεγαλοπρέπεια των ηλιακών εκλάμψεων και την επιρροή τους στη Γη. Ένα αποτέλεσμα των εκλάμψεων στη Γη ήταν η διακοπή των επικοινωνιών το 1982. Επίσης οι εκλάμψεις δημιουργούν το πολικό σέλας όταν έλκονται από τους μαγνητικούς πόλους της Γης.

Στο τέλος της διάλεξης δόθηκε η ευκαιρία στους παρευρισκόμενους να παρακολουθήσουν από ειδικά τηλεσκόπια τον Ήλιο και διάφορες κηλίδες που υπήρχαν στην επιφάνεια του. Η ημερίδα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα.



## ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ

Γράφει η Δέσποινα Κρασιώτη

« Τη γλώσσα μας είναι αδύνατο να την αντικρίσει κανείς αλλιώς παρά σαν ανάσα ζωντανών ανθρώπων.» (Γ. Σεφέρης). Η κοινωνία της εικόνας όμως κατάφερε να χρειάζεται η γλώσσα μας οξυγόνο.

« It's all greek to me» σχολίαζαν οι Αμερικάνοι ηθοποιοί στις ταινίες με τον Κότζακ, για να δείξουν ότι δεν καταλάβαιναν. Τώρα φτάσαμε να είναι greek ό,τι λέμε μεταξύ μας. Reality με παίκτες που το λεξιλόγιό τους περιορίζεται σε 100 λέξεις, μερικές βρισιές και τα υπόλοιπα κραυγές και βρυχηθμοί. Ενημερωτικά πρωινά στην τηλεόραση όπου επικρατούν λέξεις όπως Yes, ουαου και τζίζας! Ποιος ακούει βέβαια, ή το μίνι θα κοιτάς ή το γυμνασμένο στέρνο.

Ακόμα και οι εφημερίδες έχουν κατεβάσει το γλωσσικό επίπεδο, για να γίνονται κατανοητές από το ευρύ κοινό. Ποιος διαβάζει τα άρθρα πνευματικών ανθρώπων; Κι άντε τα διάβασες! Τι κατάλαβες; Ενώ ο γαργαλιστικός κίτρινος τύπος; Μια σελίδα, δυο λέξεις. Τα Μ.Μ.Ε., σε μεγάλη κλίμακα, χρησιμοποιούν ακρωτηριασμένη γλώσσα. Ιδιότυπες φράσεις από συμπλεγματικά άτομα, στην προσπάθεια αυτοπροβολής (“θα πηδηχτώ από το παράθυρο”, μη μου κρύβεστε, όλοι το λέμε). Δημιουργήθηκε μια καινούρια δήθεν δημοτική γλώσσα, εντελώς άσχετη με τις εκφράσεις του λαού. Απ’αυτές τις επεμβάσεις δημιουργήθηκε ένα ιδίωμα που θεωρήθηκε προοδευτικό, για να ξεχωρίζει κανείς από τη συντηρητική μάζα.

Όταν όμως σήμερα οι νέοι κάτω των 30 δεν καταλαβαίνουν την γλώσσα του Παπαδιαμάντη πώς να συνεχιστεί η γλώσσα του Σεφέρη και του Ελύτη; **« Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική, το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου. Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου» (Ο. Ελύτης).**

**Παρασκευή 18 Νοεμβρίου 2011**

**ΑΘΛΗΤΙΚΑ**

**ΛΑΣΣΑΝΕΙΑ 2011**

Γράφουν Βίκυ Αρβανίτη, Μαριάνθη Παπαθανασίου

Για 13<sup>η</sup> χρονιά φέτος διοργανώθηκαν τα Λασσάνεια από τον Φιλαθλητικό Σύλλογο Κλασικού Αθλητισμού Κοζάνης, τον Σύλλογο Δρομέων Υγείας και τον ΣΕΓΑΣ Δυτικής Μακεδονίας, στις 6 Νοεμβρίου του 2011.

Στους αγώνες αυτούς είχαν την ευκαιρία να πάρουν μέρος μαθητές και μαθήτριες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Κοζάνης . Τα αγόρια και τα κορίτσια του δημοτικού που συμμετείχαν έλαβαν μέρος στην απόσταση των 1000 μέτρων ενώ τα παιδιά του γυμνασίου και λυκείου σε απόσταση 1500 μέτρων.

Τις περισσότερες συμμετοχές ανάμεσα στα δημοτικά σχολεία είχε το **7ο Δημοτικό Κοζάνης** ενώ στα γυμνάσια το **3ο Γυμνάσιο Κοζάνης**. Τα δύο σχολεία θα βραβευτούν με αθλητικό υλικό.

Σκοπός αυτών των αγώνων είναι να παρακινήσουν τα παιδιά να λαμβάνουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις και έτσι αυτά τα παιδιά να ενταχθούν στον κόσμο του αθλητισμού.

Η φετινή συμμετοχή απλών πολιτών και ιδιαίτερα αθλητών από τη μαθητική κοινότητα γεννά την ελπίδα για ακόμη πιο επιτυχημένους αγώνες στο μέλλον.

**Δρόμος Δημοτικών (1χλμ) Συμμετοχές 296**

**1ος** Χαραλαμπίδης Δημήτριος με 3:44,

**2ος** Τρίκκας-Ψωμάς Νικόλαος 3:46,

**3ος** Κωνσταντινίδης Παύλος με 4:06.

Στα κορίτσια :

**1η** Τσιάμη Βασιλική με 3:47,

**2η** Λότσιου Ίριδα με 4:14,

**3η** Χαλβατζή Φρειδερίκη με 4:15.

**Δρόμος Γυμνασίων (1.5χλμ) Συμμετοχές 61**

**1ος** Μαβίδης Αιμίλιος με 6:49,

**2ος** Αγγελόπουλος Αθανάσιος 6:51,

**3ος** Στεργιόπουλος Στέργιος 7:06

Στα κορίτσια

**1η** Βεκιάρη Όλγα με 6:59,

**2η** Παπαδοπούλου Βασιλική 7:21,

3η Αλεξίου Έλλη με 7:30

## **ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ**

Γράφει η Βασιλική Βαϊτσοπούλου

17<sup>η</sup> Νοέμβρη. Ένας σταθμός στη Νεοελληνική ιστορία, η μέρα που οι νέοι αποφάσισαν να πάρουν στα χέρια τους το μέλλον τους και να διεκδικήσουν τα όνειρά τους.

Το σύνθημα ΨΩΜΙ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ που αντήχησε στους χώρους του Πολυτεχνείου, στους δρόμους της Αθήνας και χαραχτηκε στις καρδιές του Ελληνισμού εξέφραζε με τον πιο απλό τρόπο τις προσδοκίες των νέων της εποχής και ποτέ δε θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρο. Τότε, ζώντας σε ένα καταπιεστικό καθεστώς που δεν τους άφηνε καθόλου χώρο να αναπνεύσουν, οι νέοι αγωνίστηκαν για να κερδίσουν το δικαίωμά τους στην ελευθερία σκέψης και έκφρασης, στη μη κατευθυνόμενη εκπαίδευση που θα τους καθιστούσε ολοκληρωμένα άτομα, στην ανθρωπιά και γενικότερα σε όσα θα τους εξασφάλιζαν ένα μέλλον ασφαλές, ειρηνικό και ελεύθερο.

Σήμερα, με μια άλλου είδους ασφυκτική καταπίεση να τους βαραίνει, τα όνειρα των νέων ουσιαστικά δεν έχουν αλλάξει. Εξακολουθούν να επιθυμούν ένα μέλλον που να μην είναι πια αβέβαιο και ζοφερό και ειδικά για τον τομέα εργασίας θέλουν το αναμφισβήτητο δικαίωμα να αξιοποιήσουν τα προσόντα και κλίσεις τους για να προσφέρουν στην κοινωνία, για να μην καταφύγουν στην απειλητική εναλλακτική λύση της μετανάστευσης. Ονειρεύονται έναν κόσμο χωρίς διακρίσεις, όπου η δική τους φωνή θα ακουστεί, έτσι ώστε να τον κάνουν καλύτερο από κάθε άποψη, από κοινωνικοοικονομική μέχρι περιβαλλοντική.

Ελπίζουν σε μια καλύτερη ζωή. Και παλεύουν για να την αποκτήσουν.

## **ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ**

Γράφει η Βασιλική Βαϊτσοπούλου

17<sup>η</sup> Νοέμβρη. Ένας σταθμός στη Νεοελληνική ιστορία, η μέρα που οι νέοι αποφάσισαν να πάρουν στα χέρια τους το μέλλον τους και να διεκδικήσουν τα όνειρά τους.

Το σύνθημα ΨΩΜΙ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ που αντήχησε στους χώρους του Πολυτεχνείου, στους δρόμους της Αθήνας και χαραχτηκε στις καρδιές του Ελληνισμού εξέφραζε με τον πιο απλό τρόπο τις προσδοκίες των νέων της εποχής και ποτέ δε θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρο. Τότε, ζώντας σε ένα καταπιεστικό καθεστώς που δεν τους άφηνε καθόλου χώρο να αναπνεύσουν, οι νέοι αγωνίστηκαν για να κερδίσουν το δικαίωμά τους στην ελευθερία σκέψης και έκφρασης, στη μη κατευθυνόμενη εκπαίδευση που θα τους καθιστούσε ολοκληρωμένα άτομα, στην ανθρωπιά και γενικότερα σε όσα θα τους εξασφάλιζαν ένα μέλλον ασφαλές, ειρηνικό και ελεύθερο.

Σήμερα, με μια άλλου είδους ασφυκτική καταπίεση να τους βαραίνει, τα όνειρα των νέων ουσιαστικά δεν έχουν αλλάξει. Εξακολουθούν να επιθυμούν ένα μέλλον που να μην είναι πια αβέβαιο και ζοφερό και ειδικά για τον τομέα εργασίας θέλουν το αναμφισβήτητο δικαίωμα να αξιοποιήσουν τα προσόντα και κλίσεις τους για να προσφέρουν στην κοινωνία, για να μην καταφύγουν στην απειλητική εναλλακτική λύση της μετανάστευσης. Ονειρεύονται έναν κόσμο χωρίς διακρίσεις, όπου η δική τους φωνή θα ακουστεί, έτσι ώστε να τον κάνουν καλύτερο από κάθε άποψη, από κοινωνικοοικονομική μέχρι περιβαλλοντική.

Ελπίζουν σε μια καλύτερη ζωή. Και παλεύουν για να την αποκτήσουν.

**Είναι - Φαίνεσθαι**  
**«Και δοκει μ'έχειν κενήν δόκησιν, ουκ έχων»**  
στ 35-36 «Ελένη» Ευριπίδης

Γράφει η Μυρτώ Βαδαρλή

στ 39 «Στου Πριάμου το γιο δεν δίνει εμένα,  
στ 40 παρά το είδωλό μου , φτιάχνοντάς το  
στ 41 σαν πλάσμα ζωντανό από τον αιθέρα  
στ 42 κι αυτός θαρρεί πως μ' έχει – κούφια ιδέα  
στ 43 ενώ δε μ' είχε καν.»

Από τον πρόλογο της τραγωδίας «Ελένη» του Ευριπίδη διαπιστώσαμε ότι μία από τις βασικές ιδέες που θα μας απασχολήσουν στη μελέτη της είναι η αντίθεση ανάμεσα στο είναι και φαίνεσθαι. Ο Ευριπίδης υιοθετεί τη φιλοσοφική θεωρία 'οι αισθήσεις μας εξαπατούν', βλέπουμε δηλαδή την επιφάνεια των πραγμάτων και όχι την πραγματικότητα. Βλέπουμε αυτό που φαίνεται και όχι αυτό που είναι.

Από τα πρώτα της βήματα η αρχαία ελληνική φιλοσοφία έθεσε ουσιαστικά ερωτήματα σχετικά με την αλήθεια και την πραγματικότητα, όπως:

Πλάτων: «Πραγματικός κόσμος είναι ο κόσμος των ιδεών, όσα υπάρχουν στον κόσμο που ζούμε είναι τα είδωλα αυτών των ιδεών»

Σοφιστές : «Αυτό που συλλαμβάνουμε με τις αισθήσεις μας απέχει πολύ από την πραγματικότητα»

Ακόμα και σήμερα πολύ συχνά η εικόνα υποκαθιστά την πραγματικότητα. Έτσι περνά για αληθινό ό,τι φαίνεται αληθινό και όχι ό,τι πραγματικά είναι. Τα φαινόμενα απατούν και η απάτη έχει πολλές φορές τραγικές συνέπειες στη ζωή των ανθρώπων.

Το γιατί το «φαίνεσθαι» υπερτερεί του «είναι» στις μέρες μας, είναι ένα τεράστιο θέμα που θα πρέπει να αναζητηθεί στο κερδοσκοπικό χαρακτήρα της σύγχρονης ζωής που αναιρεί την εσωτερική ανάγκη κάθε ανθρώπου να βρει κριτήρια αξιολόγησης και εντοπισμού της αλήθειας και της ποιότητας.

Στο ερώτημα αν τα κριτήρια είναι υποκειμενικό θέμα, η απάντηση είναι όχι. Πάντα υπάρχει η δυνατότητα αντικειμενικής αξιολόγησης και αυτό εξαρτάται από το αν πραγματικά θέλουμε να βρούμε το αληθινό και το αντικειμενικό.

Πώς μπορούμε όμως να βρούμε τη διαφορά ανάμεσα στο είναι και στο φαίνεσθαι; Και εν τέλει πώς μπορούμε να ξεχωρίσουμε την αλήθεια;

Οι γονείς, το σχολείο, τα ΜΜΕ και γενικά όλη η κοινωνία οφείλει να βοηθήσει τους νέους, γιατί αυτοί είναι το μέλλον κάθε κοινωνίας.

Οι γονείς θα πρέπει να διαπαιδαγωγούν σωστά τα παιδιά τους, να τους λένε την αλήθεια, να βοηθάνε τα παιδιά να δημιουργούν στόχους και οράματα αληθινά.

Το σχολείο ως βάλει λίγο στην άκρη τη στείρα μάθηση, τη μηχανιστική απομνημόνευση και να βοηθήσει τα παιδιά να αποκτήσουν «κριτική σκέψη» και να μην δημιουργεί μαθητές-παθητικούς δέκτες γνώσεων αλλά προβληματισμένα και σκεπτόμενα άτομα.

Τα ΜΜΕ να παραμερίσουν τα ψεύτικα πρότυπα και τη διασκέδαση και να επενδύσουν στη γνήσια ψυχαγωγία που θα συμβάλλει στην πνευματική καλλιέργεια του ανθρώπου.

Αλλά και το ίδιο το άτομο οφείλει να καταβάλλει προσπάθεια να αξιολογεί τις καταστάσεις γύρω του με όπλο του τον ορθό λόγο, τη μόρφωση, την παιδεία, τις ηθικές αξίες και την αντίθεσή του στις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα.

## **Η μουσική μας κάνει πιο έξυπνους**

Επιμέλεια: Κατερίνα Σιδέρη

Έχει διαπιστωθεί ότι η μουσική βοηθά στην καλή μετεγχειρητική πορεία των ασθενών, περιορίζοντας τις επιπλοκές και τη χρήση ηρεμιστικών χαπιών. Διαπιστώθηκε ότι όταν οι ασθενείς ακούν μουσική επανέρχονται στον παλιό τους ρυθμό ύπνου και εγρήγορσης και μειώνεται αξιοσημείωτα το άγχος τους. Επιπλέον, βελτιώνονται οι κοινωνικές τους σχέσεις.

Χάδια και τραγούδια  
Όταν ακούμε ένα μουσικό κομμάτι δεν αλλάζουν μόνο κάποια δεδομένα μέσα στο σώμα μας. Ο Ρολάντο Μπενενζόν, ο γιατρός από την Αργεντινή που καθιέρωσε τη μουσικοθεραπεία, απέδειξε ότι η μουσική μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση σοβαρών ψυχιατρικών παθήσεων όπως ο αυτισμός. Τα αυτιστικά παιδιά είναι κλεισμένα στον εαυτό τους. Το παιχνίδι με τα μουσικά όργανα τα βοηθά να εγκαθιδρύσουν έναν εναλλακτικό διάλογο επικοινωνίας. Τα κάνει λιγότερο επιθετικά και πιο επιδεκτικά στα χάδια. Βέβαια, οι θεραπευτικές ιδιότητες της μουσικής δεν είναι πρόσφατη ανακάλυψη. Στα ιατρικά χρονικά έχουν καταγραφεί πολλές περιπτώσεις ασθενών που ξύπνησαν από κώμα χάρη στην αγαπημένη τους μελωδία.

Μουσικοί

υπολογισμοί

Άραγε αυτές οι αφυπνίσεις από κώμα ήταν σύμπτωση ή το αποτέλεσμα ενός συγκεκριμένου είδους μουσικής; Ούτε το ένα ούτε το άλλο. Όπως ανακαλύφθηκε, η μουσική διαφέρει πολύ από τις άλλες μορφές τέχνης λόγω της βαθιάς επίδρασής της στον εγκέφαλο. Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο τομογραφίας *PET* (τομογραφία με εκπομπή ποζιτρονίων), δύο ερευνητές από το πανεπιστήμιο Μαγκίλ, στο Μόντρεαλ, επιβεβαίωσαν ότι οι μεταβολές της φυσιολογίας του σώματος που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της ακρόασης αντιστοιχούν σε αλλαγές της εγκεφαλικής μας λειτουργίας. Οι διαφωνίες που περιγράψαμε προηγουμένως διεγείρουν το μεταιχμιακό σύστημα - μια σύνθετη εγκεφαλική δομή που ελέγχει την συναισθηματική συμπεριφορά- στα σημεία που αντιστοιχούν στα δυσάρεστα συναισθήματα. Αντίθετα, οι αρμονικοί ήχοι ενεργοποιούν περιοχές του εγκεφάλου που σχετίζονται με την ευχαρίστηση. Σε γενικές γραμμές, η μουσική γίνεται αντιληπτή ως μια ακολουθία ήχων διατεταγμένων στο χρόνο. Η εύπλαστη διάταξη των μουσικών ήχων, η εξέλιξη της χορογραφίας τους, αναγκάζει τη νόησή μας να αναδιατάσσει διαρκώς τη σκέψη και μ' αυτό τον τρόπο εξασκείται. Η εξάσκηση του νου ακολουθεί τα εξής στάδια: Πρώτα γίνονται αντιληπτές οι πιο απλές μουσικές ενότητες, κατόπιν ο εγκέφαλος αναγνωρίζει και κατατάσσει μουσικές φράσεις ολοένα και πιο περίπλοκες, ώσπου τελικά το μουσικό κομμάτι γίνεται κατανοητό ως ενιαίο σύνολο. Το γεγονός ότι το μουσικό και το μαθηματικό ταλέντο φαίνεται να συμφωνούν σε τόσα πολλά σημεία, ίσως να οφείλεται στην κοινή τους ικανότητα ταξινόμησης διαφορετικών στοιχείων. Τόσο τη στιγμή που κάνουμε υπολογισμούς όσο και όταν διαβάζουμε παρτιτούρες, χρησιμοποιούμε τις ίδιες περιοχές του εγκεφάλου μας. Η μουσική και τα μαθηματικά βασίζονται στη χρήση ενός συστήματος συμβόλων που επιτρέπει την εκτέλεση κάποιων πράξεων - όπως τα σύμβολα της πρόσθεσης, της αφαίρεσης και της διαίρεσης, στην περίπτωση της αριθμητικής. Ή οι αξίες (η χρονική διάρκεια κάθε νότας), οι παύσεις (οι σιωπές) και το τέμπο (η ταχύτητα της εκτέλεσης ενός μουσικού κομματιού), στην περίπτωση μιας μουσικής παρτιτούρας.

Η έδρα της μουσικής  
Ποια είναι όμως η πιο ευαίσθητη στις νότες περιοχή του εγκεφάλου μας; Ο Ρώσος μουσικός Βησσαρίων Σέμπαλιν έπαθε αποπληξία σε ηλικία 57 χρονών κι έχασε την ικανότητα της κατανόησης λέξεων και φράσεων. Συνέχισε όμως να συνθέτει. Η αυτοψία έδειξε ότι είχαν προκληθεί σοβαρές βλάβες στο αριστερό ημισφαίριο, σε περιοχές που συνδέονται με τη γλώσσα, ένα είδος επικοινωνίας εντελώς διαφορετικό από τη γλώσσα της μουσικής. Αυτό δε σημαίνει ότι ο μουσικός εγκέφαλος εδρεύει αποκλειστικά στο δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου μας, το οποίο θεωρείται ότι σχετίζεται κυρίως με τα συναισθήματα. Αυτό το ημισφαίριο ελέγχει την αντίληψη της μελωδίας. Επιπλέον συντονίζει τις πληροφορίες που προέρχονται από το αριστερό ημισφαίριο, όπου συλλέγονται και αναλύονται τα δεδομένα που σχετίζονται με τις χροιές, τους ρυθμούς και τα ύψη, δηλαδή τη μουσική γραμματική

Ανακάλυψαν λοιπόν ότι στους μουσικούς το αριστερό κροταφικό πεδίο, η ζώνη δηλαδή του εγκεφαλικού φλοιού που ευθύνεται για την επεξεργασία των ηχητικών σημάτων, είναι κατά 25% μεγαλύτερη απ' ό,τι στους ανθρώπους που δεν ασχολούνται με τη μουσική. Ωστόσο εμπλέκονται και άλλες εγκεφαλικές περιοχές. Όταν ένας πιανίστας παίζει πιάνο, τμήματα του άνω βρεγματικού λοβού εξασφαλίζουν την ακρίβεια της κίνησης των δαχτύλων στα πλήκτρα, ενώ ένα τμήμα του προμετωπιαίου φλοιού οργανώνει τη διαδοχή και το ρυθμό της κίνησης των χεριών. Αυτό σημαίνει ότι ασκείται σχεδόν συνολικά ο εγκέφαλος. Επιπλέον, η εξάσκηση σε κάποιο μουσικό όργανο αυξάνει την ευαισθησία, τη δημιουργικότητα, την αναλυτική ικανότητα και την ικανότητα κατανόησης εννοιών και των μεταξύ τους σχέσεων. Δηλαδή προμηθεύει τα απαραίτητα εργαλεία για την ταξινόμηση, την κατανόηση και την επίλυση προβλημάτων. Όπως δείχνουν πολλά πειράματα, η ανάπτυξη της νοημοσύνης ευνοείται από τη διδασκαλία της μουσικής στις πρώτες τάξεις του σχολείου. Η μουσική κάνει τα παιδιά πιο έξυπνα.

Ας αρχίσει η μουσική

Ποια είναι τα πιο ωφέλιμα είδη μουσικής; Ένας Αμερικανός φυσικός, ο Γκόρντον Σο, απέδειξε ότι αν ακούει κάποιος μουσική του Μότσαρτ γίνεται πιο ικανός στα μαθηματικά. Άλλοι ερευνητές όμως διαφωνούν μ' αυτή την άποψη, υποστηρίζοντας ότι το φαινόμενο αυτό διαρκεί για λίγο. Μια Αγγλίδα ερευνήτρια, η Σου Χάλαμ, υπέβαλε σε τεστ νοημοσύνης δύο ομάδες εφήβων που είχαν ακούσει αντίστοιχα μουσική του Μότσαρτ και ενός ροκ συγκροτήματος. Τις καλύτερες επιδόσεις είχε η δεύτερη ομάδα. Όμως δεν παρατηρήθηκε αύξηση της δραστηριότητας των νευρώνων, όπως συμβαίνει με την ακρόαση πιο σύνθετων μελωδιών. Ήταν ένα αποτέλεσμα που οφείλονταν αποκλειστικά στην ψυχαγωγία, μια καθόλου ευκαταφρόνητη δραστηριότητα. Για να γίνουμε λοιπόν πιο έξυπνοι πρέπει ν' ακούμε πολύπλοκες μελωδίες σαν εκείνες που συνέθεσαν ο Μπαχ και ο Μότσαρτ; Δεν είναι απαραίτητο. Κάποιοι μουσικολόγοι υποστηρίζουν ότι η δομή της ευρωπαϊκής μουσικής του 18ου αιώνα φαίνεται πρωτόγονη μπροστά στις συνθέσεις ορισμένων αφρικανικών φυλών που συνδυάζουν τους ρυθμούς με εξαιρετικά σύνθετο τρόπο. Στη Νότια Αφρική, το όργανο που χρησιμοποιείται περισσότερο είναι το τύμπανο. Έχει βέβαια λιγότερες δυνατότητες από το βιολί, αλλά οι μουσικοί, χρησιμοποιώντας σύντομα και ασύμμετρα ρυθμικά σχήματα που παίζονται ταυτόχρονα από πολλούς εκτελεστές κρουστών, καταφέρνουν να δημιουργήσουν πολυφωνικές μελωδίες. Οι ανακαλύψεις σχετικά με τον ήχο και το πώς αυτός γίνεται αντιληπτός από τον εγκέφαλο δεν αφορούν μόνο στην ακρόαση. Οι συνθέτες σήμερα χρησιμοποιούν τους υπολογιστές και λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους τις αντιληπτικές ικανότητες του ακροατή, οι οποίες μετρούνται και μελετούνται.

**ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗΝ ΟΛΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 2012 - 2021**

**2020-2021**

Για την εφημερίδα συνεργάζονται:

Β' τάξη

Γεωρπαλίδου Θεοδώρα, Ανδρουλιδάκης Νίκος

**ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος).

**2019-2020**

Για την εφημερίδα συνεργάζονται:

**ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ**

Γ' τάξη

Κοντού Ιωάννα, Λάππου Δήμητρα, Νίκου Σοφία

**ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος).

**2018-2019**

Για την εφημερίδα συνεργάστηκαν:

**ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ**



Γ' τάξη

Μαμάτσιου Έρη, Παπαϊορδανίδου Βαρβάρα.

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος).

### **2017-2018**

Για την εφημερίδα συνεργάστηκαν:

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Γ' τάξη

Βλάμη Παναγιώτα, Γκανάτσιος Γιώργος, Δουγαλής Γρηγόρης, Ζιώγας Παύλος, Ντίνας Χάρης.

Β' τάξη

Ευαγγελοπούλου Βασιλική, Δεληζήση Μαρίνα, Δουλγερίδου Αλεξάνδρα, Ζαφειρίου Μαρία, Ζυμπά Αδαμαντία, Κουνάβα Ιωάννα, Μαμάτσιου Έρη, Παπαϊορδανίδου Βαρβάρα.

Α' τάξη

Ζάμπρου Ελεονώρα, Λιάλια Αναστασία, Τσιρέκας Μάρκος.

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος).

### **2016-2017**

Για την εφημερίδα συνεργάστηκαν:

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Γ' τάξη

Βελώνη Θεοφανία, Καζαντσίδου Δέσποινα, Καρατέρπου Διαμαντούλα, Σιδηροπούλου Μαρίνα.

Β' τάξη

Βλάμη Παναγιώτα, Γκανάτσιος Γιώργος, Δουγαλής Γρηγόρης, Ζιώγας Παύλος, Ντίνας Χάρης, Στεφανίδης Βασίλης.

Α' τάξη

Ζαφειρίου Μαρία, Κουνάβα Ιωάννα, Κύρινας Αντώνης, Τζιαμπίρης Βασίλης, Παπαϊορδανίδου Βαρβάρα.

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος).

**2015-2016**

Για την εφημερίδα συνεργάστηκαν:

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Γ' τάξη

Ανδρεάδου Παναγιώτα, Δήμζα Μαριάννα, Κεντεποζίδου Ραφαηλία, Κρανιώτη Ειρήνη.

Β' τάξη

Σιδηροπούλου Μαρίνα.

Α' τάξη

Βλάμη Παναγιώτα, Γκανάτσιος Γιώργος, Δουγαλής Γρηγόρης, Ζιώγας Παύλος, Ελευθεριάδου Θεοδώρα, Καλημέρη Κυριακή, Καλτεζά Μαρία, Μουτουσίδου Θεοφίλη, Μουτουσίδου Παυλίνα, Ντίνας Χάρης, Παρασκευά Σοφία, Σκόρδα Αναστασία, Στεφανίδης Βασίλης.

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Βοϊμτα Αμαλία (φιλόλογος), Θώμου Αντωνία (Θεολόγος), Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος), Τσιγγαλή Άννα

(Αγγλικής Φιλολογίας).

## **2014-2015**

Γ' τάξη

Ζιώγα Θωμάη, Κύρινα Κωνσταντίνα, Μυλωνά Ιωάννα, Ποτουριάδης Βασίλης,  
Σιδηρόπουλος Ευριπίδης, Τσανακτσίδης Μιχάλης, Χασιώτης Ιωάννης.

Α' τάξη

Κυράτσης Βασίλης

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Βοϊμτα Αμαλία (φιλόλογος), Θώμου Αντωνία (Θεολόγος), Κουρκούτα Άννα (Φιλόλογος),  
Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλόλογος), Μπακογιάννη  
Κατερίνα (Φυσικός), Τσιγγαλή Άννα (Αγγλικής Φιλολογίας)

## **2013-2014**

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Γ' τάξη

Δήμζα Δέσποινα, Κάστρου Ειρήνη

Β' τάξη

Ζιώγα Θωμάη, Κύρινα Κωνσταντίνα, Μυλωνά Ιωάννα, Τσανακτσίδης Μιχάλης

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Βοϊμτα Αμαλία (φιλόλογος), Κουρκούτα Άννα (Φιλόλογος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός),  
Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλόλογος), Μπακογιάννη Κατερίνα (Φυσικός), Τσιγγαλή Άννα  
(Αγγλικής Φιλολογίας)

## **2012-2013**

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Γ' τάξη: Ζυμπά Βιβή, Κασνάκης Θανάσης, Παπαθανασίου Μαριάνθη.  
Β' τάξη: Ματσέο Άννα, Τσερνίδου Αγγελική, Χατζή Παναγιώτα, Χατζηγεωργίου Στέλιος.  
Α' τάξη: Ζιώγα Θωμαή, Κύρινα Κωνσταντίνα, Νάννος Γιάννης, Σιδηρόπουλος Ευριπίδης, Τσανακτσίδης Μιχάλης.

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος) Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός) Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος) Μπακογιάννη Κατερίνα (Φυσικός) Τσιγγαλή Άννα (Αγγλικής Φιλολογίας)

**2011-2012**

### **ΜΑΘΗΤΕΣ**

**Κατασκευή blog:** Κασνάκης Θανάσης

**Συντάκτες:** Γ' τάξη: Ανδρεάδου Σοφία, Αρβανίτη Βασιλική, Βαδαρλή Μυρτώ, Βαϊτσοπούλου Βασιλική, Κρασιώτη Δέσποινα, Σιδέρη Κατερίνα, Σιούστη Αλίκη

Β' τάξη: Ζυμπά Βιβή, Ηλιάδου Όλγα, Καρακούλα Βάια, Καραστέργιου Κυριακή, Κάτανα Ευαγγελία, Κελεσίδου Δέσποινα, Παπαθανασίου Μαριάνθη, Τσενικλίδου Κατερίνα

Α' τάξη: Άννα Βόντσα, Χατζηγεωργίου Στέλιος

### **ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ**

Κουρκούτα Άννα (Φιλολόγος), Κουρτίδου Κυριακή (Χημικός), Μπάκανου Κωνσταντίνα (Φιλολόγος), Μπακογιάννη Κατερίνα (Φυσικός), Τσιγγαλή Άννα (Αγγλικής Φιλολογίας)

